TENTAMEN PATHOLOGICUM
INAUGURALE,
DE
CAUSIS HYDROPUM.

QUOD,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;
NEC NON
Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,
Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;
Eruditorum examini ſubjicit

GULIELMUS ROBERTSON,
SCOTO-BRITANNUS,
Cohortis 42dae (ſive Regiae Celticae) Chirurgus Primarius,
Societ. Phyſicae Soc. Correſp.
Et
Societ. Reg. Medicae,
Nec non
Societ. Chemicae Ed. Soc. Extraord.

Ad diem 24. Junii, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXVI.

To

Mr. Jeffray M. C. L.

with respectful Comps

from the Author

Lieu manu corrigés

GULIELMUS ROBERTSON,

JOANNI MERVIN NOOTH, M. D.

Reg. Soc. Sod. Colleg. Reg. Medic. Londin. Soc.

Omnium noſocomiorum regiorum militarium

In America,

Per decurſum belli proximi,

Praefecto, medicoque primario,

&c. &c. &c.

S. P. D.

Ut hanc exercitationem academicam inauguralem, quae ab omni perfectione longe longeque diſtat, tibi conſecrem, nec ordo ſummus, quem merito attigeris, nec fama, quam in medicina et ſcientia jure optimo tibi comparaveris, celeberrima facit; eam enim patrocinio tali omnino indignam eſſe probe novi. Longe alia in cauſa ſunt. Per bellum, quo America nuper flagravit, horrendum, me, et in muniis publicis et in privatis obeundis, ope et conſilio tuo conſtanter et prompte juviſti. Quinetiam comitatem et amicitiam ſingulares, quas mihi ſummo honori eſſe et duxi, et ſemper ducam, in me nunquam non demonſtraſti. His igitur inductus, hanc occaſionem, quae in praeſentia mihi ſubminiſtretur, quot quantaque tibi debeam, publice teſtandi gratus et lubens arripio.

EDINBURGII, idibus Junii, anno ſalutis humanae 1786, dabam.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/b24928811

TENTAMEN PATHOLOGICUM

INAUGURALE,

DE

CAUSIS HYDROPUM.

CULLENUS, vir jure celeberrimus, in opere ſuo de noſologia methodica abſolutiſſimo, ordinem *Intumeſcentiae* claſſis *Cachexiae* in quatuor ſectiones dividendum curavit, quarum tertia, *Aquoſae* nempe, vel *Hydropes*, compluria morborum genera comprehendit. E cadaveribus autem inciſis, paracenteſi, et effectibus, quos remedia edunt, humorem aquoſum accumulatum eſſe cauſam, unde omnia phaenomena, quae in unoquoque eorum ſemet oſtendunt, recta proficiſcuntur, et huncce humorem tela celluloſa, cavis corporis naturalibus, vel ſaccis ſingularibus contineri, ſatis ſuperque conſtare videtur.

Cum leges et inſtituta hujuſce academiae celeberrimae ab unoquoque, qui ad ſummos artis Hippocraticae honores evehi cupiat, diſſertationem ſuper aliquo argumento medico nunquam non exigant, in ea, quam in vulgus nolens volenſve edam neceſſe eſt, ſequentia praeſtare pro virili contendam:

I. Cauſas hujuſce accumulationis, quae fuerunt poſitae, diverſas recenſere, et in ordinem redigere.

II. Modum, quo agant, conſiderare.

III. Ad hiſtorias vel inciſiones certas, in quibus poſitae viſae ye fuerunt agere, lectorem relegando, eas ut res veras ſtabilir conari.

Quantum ad ſectiones, primam et alteram, ſpectat, in iis com ponendis opera, praelectiones, et obſervationes etiam privatas vi: ingenioſi, docti, et illuſtris Culleni non parum opis mihi attuliſſ lubens gratuſque confiteor. Longe tamen ab ea, quam exoptc perſectione diſtant; animus enim ab iis, inter conſcribendum per mala domeſtica graviſſima et luctuoſa, identidem fuit avoca tus, et ſemper contriſtatus. Quod ad ſectionem poſtremam at tinet, quae, me judice, longe maximi eſt momenti, haec notand. duco. Cum ad hiſtorias, non fidem meam obſtringo, ſed obſer vationes, contra, auctoritate eorum, qui memoriae tradiderunt ex toto innitantur oportet; cum ad inciſiones relego, eas ſem per accuratas eſſe, aſſerere minime audeo. Qui plurimum etian in cadaveribus ſcrutandis verſantur, ii, niſi hiſtoria morbi ante cedentis bene fuerit cognita, et omnia phaenomena accurate e numerata, cauſas morborum et originem nequeunt comperire His datis, plurimum difficultatis etiamnum ſupereſt. Neminen enim, qui ad inciſiones ſaepe decucurrit, poteſt latere, hiſtorian morbi ſaepe ex toto deeſſe, vel parum eſſe accuratam. Si igi tur in errores aliquot, qui quidem non facile poſſunt caveri fuero illapſus, difficultas rei me excuſatum habebit, praeſertin cum animum ad inveſtigationes hujuſcemodi proſequendas no multum adjungere conſueverim.

Omnes autem cauſas hydropum poſitas in ordinem quendam in tabula ſequente, ſum conatus redigere.

CAUSÆ HYDROPUM.

I. Cauſae, quae faciendo, ut effuſio augeatur, ſolummodo a gunt:

1. Exhalatio adaucta: Hanc autem faciunt

A. Impetu

. Impetus ſanguinis praeter conſuetudinem, vaſa exhalantia verſus factus, qui incidit,

A. Cum reditui ſanguinis venoſi poſtea enumeratis obſiſtitur.

a. Cum totius ſanguinis,

aa. Affectibus cordis,

aaa. Concretis in cavis ejuſdem polypoſis.

bbb. Materiae oſſeae formatione, vel concretis calculoſis.

ccc. Partibus contiguis pericardio ubique adhaerentibus.

bb. Vitiis pulmonum,

aaa. Partibus contiguis pleurae ubique adhaerentibus.

bbb. Injuriis ſubſtantiae pulmonum ipſi illatis.

ccc. Aſthmate.

b. Cum partis ſanguinis,

aa. Poſitura corporis.

bb. Hepate ſchirrho laborante.

cc. Tumoribus in tunicis certarum venarum formatis.

dd. Concretis polypoſis in cavis venarum ſingularium ortis.

ee. Venis quibuſdam externe compreſſis.

aaa. Viſceribus ſchirro affectis adjacentibus,

α Hepate.

β Ventriculo.

γ Pancreate.

δ Liene.

ε Rene.

ζ Caeco.

η Utero.

bbb. Aneuriſmatis.

ccc. Tumoribus per ſteatomata factis.

ddd. ——— in ſaccos incluſis.

eee. Humoribus effuſis.

fff. Abſceſſibus.

ggg. Utero gravido.

b. Cum

B. Cum impetus ſanguinis arterioſi intenditur,

a. Phlegmaſiis.

b. Haemorrhagiis ſuppreſſis.

aa. Haemorrhoide.

bb. Menſtruis.

cc. Lochiis.

c. Viſceribus ſchirro laborantibus, per quae multum ſanguinis, ſanitate ſubſtante, diffunditur,

aa. Hepate.

bb. Liene.

cc. Utero.

d. Plenitudine.

B. Humores aquoſi maſſae ſanguineae, ob cauſas III. 1. C. recenſitas, pro rata ratione adaucti.

2. Ruptura lymphaticorum vel lacteorum.

3. ——— hydatidum et ſaccorum.

II. Cauſae, quae abſorptionem imminuendo tantum agunt:

1. Syſtema abſorbens obturatum,

A. Concretis calculoſis.

B. Valvulis in oſſeam naturam mutatis.

C. Glandulis lymphaticis ſchirro laborantibus.

2. Syſtema abſorbens compreſſum,

A. Ductus thoracicus,

A. Aneuriſmatis aortae.

B. Tumoribus per ſchirrum factis.

B. Lymphatica ſingularia, ob cauſas I. 1. A. *A*, b, ee poſitas,

3. Atonia ſyſtematis abſorbentis facta,

A. Exanthematis repreſſis,

A. Variola.

B. Rubeola.

C. Scarlatina.

D. Eryſipelate.

B. Scabie retropulſa.

III. Cauſae, quae, relaxationem et atoniam univerſam faciendo, cum exhalationem adaugent, tum abſorptionem imminuunt:

1. Debilitas univerſa, a cauſis ſequentibus proficiſcens,

A. Poteſtatibus

A. Poteſtatibus recta ſedantibus,

A. Frigore.

B. Affectibus animum contriſtantibus.

C. Inertia.

D. Evacuationibus.

B. Poteſtatibus indirecte ſedantibus,

A. Morbis diu manentibus, vel violentis,

a. Febre continua.

b. —— intermittente.

c. Phlegmaſiis

d. Exanthematis, II. 3. A.

e. Diarrhoea.

f. Dyſenteria.

g. Arthritide.

B. Affectibus animi excitantibus.

C. Exercitatione vel labore violento.

D. Intemperantia.

E. Venere nimia.

F. Dolore intenſo.

C. Humoribus aquoſis maſſae circumeuntis pro rata ratione adauctis,

A. Quantitate humorum aquoſorum maſſae ſanguineae juſto copioſiore reddita,

a. Nimia humorum aquoſorum quantitate in ſyſtema corporeum invecta,

aa. Per ventriculum.

bb. — exhalantia ſuperficiei externae.

b. Quantitate humorum aquoſorum inſueta in maſſa retenta,

aa. Ob perſpirationem obſtructam.

bb. — ſecretionem urinae imminutam aut ſuppreſſam.

B. Quantitate partium craſſiorum diminuta,

a. Partibus craſſioribus juſto parcius progeneratis,

aa. Alimento quantitate deficiente, dotibuſve vitiato.

bb. Aſſimilatione parum perfecta.

aaa. Propter affectus viſcerum chylopoeticorum.

bbb. ——— atoniam ſyſtematis vaſculoſi, ut in

α Chloroſi,

α Chloroſi,

β Scorbutoque forſitan incidere conſuevit.

b. Partibus craſſioribus a reliqua maſſa nimia quantita[te]
ſeparatis,

aa. Globulis rubris et glutine,

aaa. In activa haemorrhagia.

bbb. — paſſiva haemorrhagia.

α Abuſu ſanguinis detractionis.

β Vulneribus.

bb. Glutine ſolo,

aaa. In profluviis purulentis.

bbb. — morbis quibuſdam,

α Catarrho.

β Diarrhoea.

γ Hypercatharſi.

δ Leucorrhoea.

ε Ptyaliſmo.

2. Debilitas loci propria, naſcens

A. A paralyſi ſyſtematis partem tantum infeſtante.

De his autem omnibus ordine diſſeretur.

I. *Cauſae, quae faciendo, ut effuſio augeatur, ſolummodo agunt:*

1. *Exhalatio adaucta.*

Quo modo exhalatio perficiatur, nondum compertum hab[e]mus. Quidam e maximis hujuſce ſeculi phyſiologis, ut Cull[e]nus[a], Monroius[b], et Hallerus[c] partes a maſſa ſanguinea, qu[ae] in ea ſub forma magna ex parte eadem ante exſtiterint, cert[a] disjungi ac ſeparari poſuerunt. Hanc opinionem his firma[nt] contendunt, quod humor ſecretus ſerum ſanguinis, ut multa ex[-]perimenta oſtendunt, magnopere refert, quodque organa ſece[r]nentia quaelibet ad arterias extremas deſunt. Heuſonius[d] it[e]rum exhalationem pro exemplo ſecretionis habet. Hanc ſente[n]tiam experimentis compluribus ſuſtinet, quae, eo judice, hum[o]rem, qui exhalare conſuevit, a ſero aliiſve maſſae partibus, qu[ae]

[a] Inſtitutions of medicine, § CCLXXIX.

[b] MS. lectures on ſurger[y].

[c] Elem. phyſiol. tom. 2. lib. vii. ſect. 1. § 8. et lib. v. ſect. iii. § 3.

[d] Experimental inquiry, vol. 2. p. 131.

ea, natura ſua conſervata, ſine ſecretione poſſunt ſeparari, rmaliter, ſi ita loqui liceat, differre probant. Fidem opinioni ae hinc comparare ſtudet, quod calore facilius cogitur, aëri obſtus. Quinetiam ponit, mutationes non parvas actione vaſom extremorum ſola, nullo organo ſeccrnente interpoſito, ei ſſe inferri. Igitur non tantum exhalationem naturalem in hyope augeri, ſed morbidam ſecretioncm incidere, exiſtimat. Hoc rſitan notando ſuſtentare potuiſſet, hydropem, ſi quantitas huoris exhalantis a ſtatu circuitus ſanguinei ex toto penderet, mper, ſi reditui ſanguinis venoſi obſiſteretur, eſſe oriturum; iod revera incidere non conſuevit. Quanquam vero animus hanc opinionem non parum inclinat; attamen cum, ea recepta, varias hydropum cauſas poſitas nec in ordinem redigere, c actionem earum exponere potuiſſem, exhalationem pro exnplo merae ſeparationis, in paginis ſequentibus, habui.

A. *Impetus ſanguinis, praeter conſuetudinem, vaſa exhalantia verr factus.* Hic, ut major humorum quantitas ab iis effundatur, n difficulter faciet, portionem glutinis juſto majorem ex iiſdem rſitan expellet, et ita exhalationem augebit. Quinetiam atoa exhalantium nimia diſtenſione progenerari, et ita exhalatio icque augeri, et etiam, cauſa primaria ſublata, manere poteſt.

A. Cum reditui ſanguinis venoſi reſiſtitur. Si hoc eveniat, ſanis ex arteriis extremis in venas difficulter tranſibit; et igitur c modo aget, ut e nexu, qui arterias extremas ſanguinem vententes inter et exhalantes intercedit, conſiderato non patere non teſt [a]. Renixus autem hujuſmodi eſſe poteſt vel univerſus love proprius.

a. *Cum totius ſanguinis.* aa. *Affectibus cordis.* Quodcunque ne nguis in ventriculos tranſeat cavet, aut contractionem eorum pedit, id effectum hujuſcemodi edat neceſſe eſt. Cum hi in tere dextro ſemet oſtendunt, vena cava protinus et manifeſte ficiatur oportet. Caeterum, nonnullis in exemplis latere ſiniſtro agna ex parte circumſcribi reperimus. Rebus ita ſe habentis, renixum venarum pulmonum, anaſarcam pulmoneam morum eſſe expectaremus, quod tamen non ſemper incidere ſolet. Hunc

[a] Cl. Gregorii conſpect. med. theoreticae, § 451.

Hunc autem hydropem univerſum eodem modo, ſed magis i directe per pulmones, excitare non ponere non poſſumus.

aaa. *Concretis in cavis ejuſdem polypoſis.* Haec ab omnibus p causa morbi frequentiſſima fuerunt habita. Clariſſimum Mo roium caſuſque ab eo citatos adeas licet [a]. Hoffmannus [b] ad e empla ſeptem relegat, et inquit, "ſi meam ipſius experienti "licet proferre, ego plena fide teſtari poſſum, omnes fere, qu "ſecandos curavi hydropicos, praeter viſcera male conſtitu "*polypoſa* in corde ejuſque vaſis habuiſſe concreta." Mihi t men perſuaſum non habere non poſſum, polypos ſtricte dict maſſas nempe carneas per vaſa, quae iis nutrimen ſuppedita partibus continentibus adhaerentes, rarius ſemet oſtendere. Nu lo quidem modo concipere poſſum, ſubeſſe, praeſertim in cord niſi perquam minutos, poſſe, et non vitam extinguere. Separ tio glutinis ſanguinis ſpontanea, quae ſaepiſſime mox ante mo tem, vel ſub articulo ejuſdem, incidere conſuevit, frequent uti credo, pro vero polypo fuit habita.

Morgagnius illuſtris [c] exemplum polypi dextrae auriculae ventriculi inſigne, et etiam complures alias cauſas poſitas, qu tamen nullus hydrops fuit ſubſecutus, poſteris curavit prodend

bbb. *Materiae oſſeae formatione vel concretis calculoſis.* Quin ca ſae hujuſmodi hydropem poſſint movere ambigi nequit, niſi c ſus a Monroio citati nobis e memoria exciderint [d].

ccc. *Partibus contiguis pericardio ubique adhaerentibus* [e]. Ha vero non ſemper praeſtant. Etenim aliquando ſubſtiterunt, e quanquam morbo admodum favere viſae ſunt, eundem tam non excitarunt [f].

bb *Viti*

[a] Eſſay on the dropſy, ed. 3. p. 15. et 18. vide etiam Wepferi de apopl hiſt. caſ. 13. Philoſoph. tranſact. No. 207. et Mangeti Biblioth. med pra tom. 3. p 319. Annotationes medicae MS. viri clariſſimi Joannis Pring Equitis Baronetti, quae in bibliotheca C. R. M. E. conſervantur, tom 3. p.
[b] Medic Rationalis, ſect. 14. de hydrope, theſ. path. § 11.
[c] De Cau et Sedibus Morborum, epiſt. xv. § 26.
[d] Monro l. c. p. 19 vide e Philoſ Tranſact. No. 336. No. 337. Morgagni l. c. epiſt. xxx. § 12. Hiſt riae morb. Wratiſlav. cura Haller p. 45.
[e] Conſer. Peyeri hiſt. anato med. cap. 6. p. 193. et auct. ib 200 cit.
[f] Morgagn. l. c. ep. xxvii. § et xlii § 34.

bb. *Vitiis pulmonum.* Cum ſanguis univerſus e dextro cordis ntriculo in pulmones tranſeat, quilibet eorum affectus, qui eva- ationi ejus ventriculi obſiſtit, ad exhalationem augendam ac- mmodetur neceſſe eſt.

aaa. *Partibus contiguis pleurae ubique adhaerentibus.* Hae in nnullis hydrope extinctorum inciſionibus fuerunt notatae, et, llo alio ſigno morbido ſemet in conſpectum dante, morbum fa- re exiſtimatae [a]. Qua ratione vero agere poſſint, non clare vi- o, nec ulla, cur hoc in loco commemorari debeant, cauſa eſſe letur.

bbb. *Injuriis ſubſtantiae pulmonum ipſi illatis* [b].

ccc. *Aſthmate.* Signa, me judice, hoc in morbo minime de- nt, quae ſanguinem, paroxyſmo aegrotum torquente, in pul- ones aegre diffundi, clare evidenterque probant. Igitur ortus dropis facile poteſt exponi, notione Bagliviana aliorumque, i venam cavam contractione diaphragmatis ſpaſmodica com- imi exiſtimant, repudiata. Compreſſionem quidem hujuſmodi toto, uti opinor, praecavet ſtructura illius muſculi admira- is. Exempla autem morbi, quae ab aſthmate recta proficiſ- ntur, vel cum eo conjunguntur, ſemet oſtendiſſe exploratum bemus [c].

Pulmones quidem ſaepe, magnopere laeſi, pleurae ubique, nul- hydrope ſubſtante, adhaerere reperiuntur [d]. Caeterum hy- opem ab aſthmate tam raro oriri, multi, et non ſine cauſa, edici fuerunt mirati. Exemplum aſthmatis, quod longum ha- ierat ſpatium, perquam inſigne mihi commemoravit vir erudi-

† B tiſſimus

[a] Heurnii Obſ. 19. Jo. Rhodii Man. Obſ. 10. et Milman. Animadverſiones Hydrope, p. 42. [b] De Haënii Rat. Med. tom. 2. cap. 9. § 2. Tulpii ſ. lib. 2. cap. 16. Miſcel. n. c. An. 4. obſ. 3. Guarinoni Conſilia, 398. Phi- ph. Tranſact. No 29. Med. Eſſays, vol. 2. § 22. Med. Muſaeum, vol. 3. 76 Boneti Sepulchret. Anat. lib. 2. ſect. 1. obſ. 41. [c] Annota- nes MS. Pringelii, tom. 3. p. 65. tom. 9. p. 324. Hoffmann. l. c. enarrat. rb. obſ. 9. Conſult. et Reſpon. cent. 1. ſect. 3. caſ. 93. Milman. l. c. p. 8. Philoſ. Tranſact. No. 336. et Nova Acta. n. c. tom. 2. p. 1. confer etiam llen's Firſt Lines, § 1386. [d] Morgagni l. c. epiſt. xv. § 25. et 26. ſt. xviii. § 30. Ep. xvi. § 15.

tiſſimus celeberrimuſque Gregorius, in quo nihil hydropis, ni per pauculos ante mortem dies, apparuit.

b. *Cum partis ſanguinis.* aa. *Poſitura corporis.* Vir mihi amicus et ingenioſus, Dr Clerk [a] poſuit, genus hydropis ſingulare hydrocephalum nempe, per poſituram capitis inter cubandum nimis humilem poſſe moveri; quod quidem non improbabile Nullum vero exemplum adhuc offendi, quod huic cauſae clare potuit referri. Aliis cauſis quidem poſitura adjuncta, ut in quibuſdam artificibus videre eſt, potenter agit. Quomodo effectus ſuos edat, neminem poteſt latere. Morbo ſemel orto, plurimum attentionis ſibi vendicat, et inde multa phaenomenorum poſſunt explicari.

bb. *Hepate ſchirro laborante.* Quo nihil iterare cogar, effectus diverſos, quos haec cauſa poſſit edere, quatenus cum hydrope conjunguntur, hic conſiderare mecum decrevi.

1. Cum univerſus fere ſanguis, quem arteriae caeliaca et meſentericae vehant, per venam portarum redeat, et in hepar diffundatur, ſchirrus hujuſce viſceris tranſitui ejus ſanguinis obſiſtat, et, ut plus juſto humoris ex hiſce arteriis extremis effundatur faciendo, ut hic poſuimus, agat neceſſe eſt.

2. Cum arteriae hepaticae non parum magnitudinis habeant, quaelibet circuitui ſanguinis in illis obſtantia, ut I. 1. A. *B.* c. agent, et forſitan, quod ſanguini quoque per venam portarum redeunti obſiſtitur, effectus hujuſmodi majores edent.

3. Schirrhus hepatis, ob ſitum, venam cavam preſſura afficiat, et ita, ut I. 1. A. *A.* b. ee. exhalationem ex emulgentibus iliaciſque extremis adaugendo, agat, et forſitan, ductum thoracicum quoque urgendo, ut II. 2 A. operetur oportet.

4. Cum ratio graviſſima ſit, cur bilem concoctioni alimenti et aſſimilationi neceſſariam eſſe credamus, poteſtate ſecernente, qua hepar praeditum eſt, imminuta, bilis vel quantitate deficiens vel dotibus vitiata et corrupta ſecernetur, et ita, ut III. 1. C. *B.* a. bb. aaa. aget. Inſuper vero cauſae, quae vulgo ſchirrum excitare poſitae ſunt, omnes ad unam tales ſunt, quales ad hydropem

[a] Diſſ. inaugur. de Hydroceph. p. 21.

pem progenerandum accommodantur; quod quidem frequenter praeſtant. Hoc ex enumeratione earum, in Conſpectus Gregoriani § 746. elegantiſſima conſtat.

In exemplis pauciſſimis clarius percipi poteſt conditionis corporis vitiatae, qua morbus movetur, actio, et ex omnibus hydropis cauſis, quae poſitae fuerunt, haec frequentiſſima eſt. Adeo crebro commemorata fuit, ut parum neceſſarium ad exempla ſingularia duxerim relegare.

Ex hac effectuum ejus enumeratione, ſchirrum omnibus in caſibus hydropem progeneraturum eſſe, ſperares. Inciſiones vero, meo judicio, hepar ſaepe magis, quam in his exemplis, ubi pro cauſa morbi fuit habitum, et non paucis quoque, quae ortui hydropis ſavebant, ſubſtantibus, laborare oſtendunt; et "nihil tamen lymphae in tumido ventre," ut verba clari De Haën[a] adhibeam, quanquam in caſu qui illi ob oculos obverſabatur, "jecur erat monſtroſae molis, et pluribus veluti ſchirris obſeſſum." Cum res ita ſeſe habeat, nihil obſtat, quo minus notitiam cauſarum morborum, quam adhuc attigerimus, admodum imperfectam eſſe concludamus. Multi caſus, qui modo propoſita firmant, ex operibus Morgagnianis facile poſſent proferri. Exempla quoque ſequentia iiſdem fidem facere non exiſtimare non poſſum[b]. Apud Bontium compluria hoc genus, ni fallor, reperiunda ſunt. Lyſſon clarus[c] duo poſteris quoque prodit, et[d] acceptorum a quodam Craufordio mentionem injicit, in quibus 28 ſunt, quae idem probandi cauſa poſſunt adduci. Vir ingenioſus Dr Gregorius caſum mihi retulit, ubi hepar eo uſque fuit adauctum, ut libras ſedecim pondere adaequaverit, et propemodum cartilaginoſum evaſerat; quantitas vero humoris admodum exigua

[a] Ratio medendi, tom. 2. cap. xvi. p. 283.

[b] Ephemered. de Curieux, dec. 2. An. 6. 1687. obſ. 203. Nova Acta, n. c. tom. 6. obſ. 27. et 60. Commercium Lit. Norimb. An. 1734, hebdom 44. Acta Haffnenſia, An. 1671-2, obſ. 95. De Haën, l. c. tom. 2. cap. vii. p. 101. tom. 3. p. 4. Tiſſot. Epiſt. ad Zimmerman. apud Sandifor. Theſaur. tom. 1. p. 74. Recueil d'Obſervations par Richard de Hauteſierk, tom. 2. p. 586. Lind on Hot Climates, p. 92.

[c] Eſſay on the Dropſy, Diſeaſes of the Liver, &c Ed. 1772, p. 119. et 121.

[d] l. c. p. 124.

exigua in cavum abdominis confluxerat. Cullenus quoque cel[...] berrimus me de quodam hydropis exemplo certiorem fecit, q[...] per gangraenam ſcroti et rupturam ex toto fuit depulſus. Mu[...] tos poſt annos alio morbo extinctus eſt aegrotus, et hepar, cad[...] vere inciſo, ſchirro laborare repertum eſt, admodum durur[...] et magnitudine imminutum. Hic cauſa agere perrexit; mo[...] bus tamen ſublatus eſt, et non poſtea repetivit. Vir ingenioſu[...] mihique in primis dilectus, Andreas Fyſe, ſe hepar magnoper[...] affectum, nullo hydrope praeſente, frequenter offendiſſe affirma[...] Quinetiam de caſu cujuſdam juvenis meminit, in quo hepar ex[...] guum, durum, ſchirro laborans, racemos uvarum ſpecie referen[...] hydrope abſente, repertum.

cc. *Tumoribus in tunicis certarum venarum formatis.* Quomod[...] hi agant, manifeſtum eſt. Cullenus cel. ſuis in praelectionibu[...] caſus hujuſcemodi mentionem facit, ubi tumor venarum jugula[...] rium tunicas tenebat. Nullus alius huic ſimilis mihi adhuc ſe[...] met oſtendit.

dd. *Concretis polypoſis in cavis venarum ſingularium ſitis.* Si ta[...] lia unquam ſemet in conſpectum dederunt, actio eorum huc hau[...] dubie referri debet. In caſu a Milmanno[a] commemorato, i[...] quo hoc incidiſſe fertur, aliae cauſae morbidae fuerunt, qua[...] morbum excitare facile potuerunt.

ee. *Venis quibuſdam externe compreſſis.* Effectus hujus manifeſt[...] ſunt, et quaedam experimenta, quam veri certique ſint, mon[...] ſtrandi fuerunt inſtituta. Experimenta Loweri[b] in vena cava e[...] jugularibus canis facta notiſſima ſunt, et a Peyero[c] fuerunt rei[...] terata eodem cum ſucceſſu. Quanquam haec experimenta om[...] nem dubitationem tollere videntur; non deſuerunt tamen, qui ea pro parum certis habuerunt. Nonnulli contenderunt effuſio[...] nem, vaſis lymphaticis, quae venas plerumque comitantur, a li[...] gatura liberis relictis, nullam incidere ſolere. Morgagnius[d] huic opinioni favere videtur; et Heuſonius[e] aſſerere non dubi[...] tat,

[a] L. c. p. 138. [b] Tractat. de Corde, cap. 2. p. 117. et ſeq. [c] Hiſt. Anatom. Med. cap. 6. p. 214. [d] L. c. epiſt. xix. § 32. [e] Experimental Inquiry, part 2. p. 141.

at, ſe experimenta eadem in venas jugulares frequenter inſtitu-
ſe, vaſis lymphaticis ab iis ſemper curioſe disjunctis, ſed nihil
umoris unquam ſemet effudiſſe. Idem, eadem quoque cura
dhibita, in vena cava expertus eſt; periculum vero factum vo-
s minime reſpondit, canis enim hora dimidia animam exhala-
it. Quinetiam, ut lector experimenta Swieteniana[a] idem pro-
andi conſilio facta adeat, ſuadet. In his vero, niſi admodum
llor, carotides una cum venis ligatae fuerunt. Quomodo vin-
ula autem venis injecta agant, adeo clarum et evidens eſt, ut,
e judice, vix dubitari poſſit, quin effectum iis vulgo tributum
dere valeant. Experimenta tamen Heuſonii nimium cauſis
orbi, quae mechanicae poſſunt appellari, fuiſſe tributum non
bſcure demonſtrant. Ob viciniam truncorum lymphaticorum,
ihil obſtare videtur, quominus cauſas hic recenſitas aliqua ex
arte, ut II. 2. agere poſſe ponas.

aaa. *Viſceribus ſchirro affectis adjacentibus.* Quanquam actio
orum aliqua ex parte huc referenda eſt; animum tamen in ſin-
ulis ea ſpectantibus conſiderandis ad majus minuſve functionum
omentum, et ad ſtatum circuitus ſanguinis in iiſdem, attendere
pportet.

α *Hepate.* Quae ad hoc attinent, ea jam conſiderata.

β *Ventriculo.* Cum ſchirro laborat, ad hydropem movendum
oc modo nonnihil conferre poteſt; ſed a munere, quo fungitur,
npedito, ut III. 1. C. *B.* a. agente, effectus multo majores pro-
ciſcentur. Monroius cel.[b] caſus hujuſmodi meminit, et[c] ſe
ultos alios vidiſſe affirmat. Pylorum ſaepius, quam ullam a-
am ventriculi partem, ſchirrus infeſtare conſuevit. Hoc vi-
um cauſis morbi ſaepe fuit annumeratum; nullum tamen ex-
mplum, quod hinc plane oriretur, notavi.

γ *Pancreate.* Cum hoc morbidum hydropem excitat, actio-
em ejus huc potiſſimum referendam duco; quoniam functio,
uam exercet, non protinus oeconomiae animali neceſſaria eſſe
videtur.

[a] Comment. in Boerh. Aph. tom. I. p. 266. [b] L. c. p. 16. vide etiam
rgagni l. c. epiſt. xxix. § 6. [c] L. c. p. 15.

videtur. Exempla quaedam morbi ab hac cauſa proficiſce infra videbis [a].

δ *Liene*. Hunc vix unquam hoc modo agere poſſe exiſtim igitur effectus ejus non in praeſentia, ſed poſtea, I. 1. A. B conſiderabo.

ε *Rene*. Dexter, ſchirro laborans, potiſſimum adauctus, modo facile aget. Siniſter idem praeſtare poteſt, ſi mole m tum increvit. Inſuper, ſi uterque laborat, vel ſi juſta uri quantitas, ob affectum alterius, non ſecernitur, effectus III. 1. *A*. b. commemorati quoque; et, ob magnam ſanguinis quan tatem, quae in eos naturaliter diffunditur, I. 1. A. *B*. c. pe aliqua ex parte, oriri poſſunt. [b] De caſu hujuſmodi in prael tionibus ſuis meminit illuſtris Monroius.

ζ *Cueco*. Cum morbum movet, hoc modo potenter actur eſſe probabile eſt. Functio quoque totius canalis imminuta, q vitium hujus comitetur neceſſe eſt, aliquos effectus, ut III. 1. *B*. a. edet [c].

η *Utero*. Si ſchirro laborat, potiſſimum ſi magnitudo ei m tum adaugeatur, hoc modo aget. Effectus forſitan I. 1. A. poſiti, actioni ejus auxiliari poſſunt [d].

Hic notare conveniet, ſchirrum unius viſceris rarius, ſed du rum pluriumve plerumque, ſemet oſtendere ſolere, adeo ut m bum effectibus unius eorum referre nequeamus. Schirri ipſi p rumque pro effectibus cauſae ejuſdem, quae morbum facit, hal ri poſſunt [e].

Non difficile foret in medium proferre exempla, ubi ſchir non levis omnia haec viſcera occupavit; et nihil hydropis tam acceſſit. Unum ubi pylorus affectus fuit, et hydrops non ſu ſecutus eſt, offendi. Aliud perquam inſigne in praelectionib ſuis memorat doctus Gregorius [f]. Amicus meus, Andreas Fy exem

[a] De Haën. l. c. tom. 2. cap. 3. p. 49. Tulpii Obſerv. lib. 2. cap. 33 et et Milman. l. c. p. 58. [b] Memoires de l'Acad. des Sciences, An. 17 Hiſtoire, p. 42. et Bonet. l. c. tom. 2. p. 448. [c] Recueil d'Obſerv. Richard, l. c. tom. 2. p. 503. [d] Medical Eſſays, vol. 3. § 28. [e] Vogel. de Hydrope ſaccato apud Sandifort. Theſ. tom. 1. p. 475. et Wepfer. Apoplexia, p. 373. [f] Vide etiam Morgagni l. c. epiſt. xxx. § 14.

mpli mentionem facit, ubi ren dexter magnopere fuit adauc-, et una cum maſſa ſchirroſa ei adjuncta 46 libras, nullo hy-pe ſubſtante, adaequavit. Exemplum ſchirri caeci eo, qui ra morbum facere poſitus eſt, majoris, hydrope ex toto ab-te, a Richardo[a] refertur. Multa alia e Morgagnio et Boneto ferri poſſent.

bbb. *Aneuriſmatis*. Haec autem hoc modo agere, hinc, quod gnae arteriae venis vicinae ſunt, clare conſtat. E ſitu trun-um lymphaticorum effectus, II. 2. memorati, profluent, et io arteriarum morbida aliquid praeſtare forſitan valebit. Ca-morbi ab hoc fonte manantis infra videre eſt[b]. Aneuriſ-ta vero ſaepe oriuntur nulloque hydrope ſtipantur[c].

cc. *Tumoribus per ſteatomata factis*. Hos forſitan ſub capite norum in ſaccos incluſorum ſatis apte potui conſiderare; cum o Monroius cel. in praelectionibus ſuis de re chirurgica nota-it, integumenta horum non ſaccos juſtos eſſe, ſed e tela cellu-a circumdata tantum condenſata plane conſtare, eos ſeparatim qui decrevi. Cum nonnullis in exemplis admodum ampli, ras etiam 40 exaequantes, fuerint reperti, actio eorum a mole as, ut hic poſuimus, nimis premente, vel functionem viſce-n vicinorum impediente, magna ex parte pendeat oportet. thorace[d], omento[e], et prope uterum[f]; ſed longe ſaepiſſime meſenterio[g], fuerunt reperti. Apud Sauvageſium, ubi ſpecies yſconiae diverſas recenſet, caſus multos notamus, quos nullus drops ſtipavit.

ldd. *Tumoribus in ſaccos incluſis*. Huc referenda ſunt exempla ſarcae, quae hydropem ovarii, peritonaei, et hydatides exci-nt. Caſus vero, cum ſemet tam frequenter oſtendant, addu-e ſupervacaneum duco. In meſenterio amplos tumores ſac-

cis

a L. c. tom. 2. p. 501. b Nova Acta, n. c. tom. 1. obſ. 1. et Med. and Inquiries, vol. 3. p. 14. c Morgagni l. c. epiſt. xxvi. § 11. . xl. § 26. d La Motte Traité Comp. de Chirurg. tom. 2. p. 186. ed Eſſays, Edin. vol. 4. § 30. p. 343. De Haën, l. c. tom. 2. cap. 2. p. 17. onro, l. c. p. 17. et Peyer. Parerg. 6. op. p. 247. g Blancard. cent. o. 37. Cent. 2. No. 30. Tulpii Obſ. lib. 2. cap. 25. Nova Acta, n. c. 1. obſ. 92. p. 366. Nova Acta Phyſ. Med. n. c. tom. 5. ob. 44. De Haën, tom. 1. cap. 20. p. 127 et tom. 3. p. 22.

cis incluſos, qui hoc modo agunt, offendimus[a]. Non ſemp vero hunc effectum edunt. In illo caſu inſigni, qui in Tranſac tionibus Philoſophicis[b], uti appellantur, memoriae proditur, qu que per annos 33 manſerat, et in quo, quod magnopere mirar dum, 264 librae humoris in ſacco per pelvim renis dextri fo mato repertae ſunt, nihil anaſarcae apparuit.

eee. *Humoribus effuſis.* Si in aſcite ſacciſve ruptis anaſarca pro generatur, ortus ejus hoc modo explicandus eſt. Huic forſita aliquid tribuendum, quod humores effuſi viſcera debilitan. Hos frequenter, ſed minime ſemper, anaſarca ſubſequitur.

fff. *Abſceſſibus.* Horum actionem huc referre poſſumus. vero effectus eorum diverſos accurate cognoſcere velimus, ad r circumſtantes ſingulares in unoquoque caſuum poſitorum an mum advertere neceſſarium erit. Huc, quamvis, me judic minus idonee, nonnullos morbi caſus, a phthiſi proficiſcentes, r fert cl. Monroius[c]. Lieutaud[d] duos caſus commemorat, qui re minime alieni ſunt; ſed non adeo accurate depinguntur, ut al quid de modo operationis eorum pro certo ſtatuere poſſimu Poſtea[e] trium caſuum ſimilium, et etiam graviorum, ſine hy drope vero, mentionem facit. Si pus e glutine potiſſimum, experimenta Gaberi[f] demonſtrare videntur, formatur, effect eorum, ut III. 1. C. *B.* b. bb. permagni ſint oportet.

ggg. *Utero gravido.* Graviditate provectiore, oedema pedu admodum frequenter ſemet oſtendit. Anaſarcam univerſam et aſciten[h] quoque ab hac cauſa fuiſſe profecta, exempla infra a lata probant. Experientia vero quotidiana hunc effectum gr viditatem haudquaquam conſtanter ſubſequi teſtatur. In illo tiam caſu hydrometrae mirando[i], in quo 180 librae humo utero continebantur, nec aſcites, nec anaſarca orta eſt.

Nu

[a] De Haën, l. c. tom. 1. p. 285. et Horſt. op. tom. 2. lib. 2. ob. 4. [b] V 44. No. 482. [c] L. c. p. 17. [d] Hiſtoria Anat. Med. lib 1. o 1647 et 1648. [e] Ib. obſ. 1684, 1685, 1686. [f] Miſcel. Taur tom. 2. p. 80. [g] Puzos Traité des Accouchemens, p. 82. Liſter Morb. Chron. cap. de Hydrope, caſ. 10. [h] Hoffmann. Med. Rat. ſ xiv. de Hydrope Theſ. Pathol. § 19. [i] Veſal. tom. 1. lib. 5. cap. 9. 438.

Num exempla morbi, quae a baltco abdomini arctius circum-
ato proficiſcuntur, ut in domitore equorum a Slevogt[a] citato,
ıcidit, huc poſſunt referri? An thoraces corporibus mulierum
imis arcte applicati in cauſa ſunt, cur morbus in illas, quam in
ıares, frequentius invadat? Hoc aeque probabile eſt, ac notio
ogeliana[b], aërem nempe ad abdomen earum libere adſpiran-
m, propter formam veſtimentorum, cauſis morbi accenſeri de-
ere. Parum vero cauſae eſſe videtur, cur rem ita ſeſe habere
onamus.

B. Cum impetus ſanguinis arterioſi intenditur. Hoc non pa-
ım anceps eſſe, cum effectus ejus minime clare percipi poſſint,
on invitus confiteor. Sub hoc capite tamen complures cauſae
ollocari, et actio earum aliqua ex parte exponi poteſt. Propter
ınc rationem, id tabulae inſerendum putavi, et effectus ejus
ınc conſiderabo.

Quo functiones corporis diverſae rite peragantur, aequilibrium
rtum et definitum impetum ſanguinis in arteriis extremis inter
renixum in venis vaſiſque exhalantibus intercedat neceſſe eſt.
uas cauſas hucuſque comprehendimus, eae omnes aequilibrium
pra poſitum perdendo agunt. Si igitur impetus ſanguinis in
teriis eouſque adaugeatur, ut ſanguis univerſus facilem in ve-
ıs ſibi tranſitum reperire nequeat, curſus adauctus exhalantia
rſus fiat, et exhalatio copioſior evadat neceſſe eſt. Ita quoque
ıantitas glutinis nimia ex vaſis exhalantibus expelli, exhalantia
ſa praeter naturam mechanice diſtendi, et atonia eorum cum
nnibus ejus ſequelis moveri, poſſunt.

Praeterea, ſi poteſtates, quae circuitum ſanguinis in venis pro-
ovent, eodem tempore non augeantur, ſanguis in iis congera-
r, et, gravitate ſua in venis aſcendentibus, renixum in finibus
rum intendat, et, ut I. 1. A. *A.* b. aa. agat oportet. Hoc po-
ſſimum incidere periclitabitur, cum, propter aetatem provectio-
m, plenitudo venoſa naturaliter dominatur.

a. *Phlegmaſiis.* Satis manifeſtum eſſe exiſtimo, impetum ſan-

† C guinis

[a] Diſſert. de infelici hydropis ſaccati curatione, extat cum diſput. med. pract.
leri, tom. 4. p. 503. [b] Diſſ. antea cit. p. 477.

guinis in extremis arteriis in omni inflammatione multum a geri; hydrops tamen eundem excipere raro ſolet. Forſitan n alienum foret, in res circumſtantes ſingulares inquirere, quae hiſce paucis exemplis, ut exhalatio aucta incidat, faciunt. H vero in praeſentia deſiſtere cogor. Dicere ſufficiat, haſce circumſtantes fere ſolum in cavis corporis, quae membrana co tinua ſuccingit, rarius, ſi unquam, in tela celluloſa, praeterqua in exemplis a Storkio[a] citatis, quae dubia eſſe videntur, ſui notatas. Hydrocephalum internum ab hac cauſa oriri[b], h drophthalmiam[c] et hydrothoracem[d] quoque inde proficiſci ſtendunt exempla infra prolata. Idem demonſtrant hydroth racis duo exempla[e], quae in cubiculis noſocomii regii Edinen clinicis, anno ſuperiore, ſemet oſtenderunt, in quibus ad mo bum excitandum nonnihil contuliſſe haec cauſa viſa eſt. In neſtis enteritidis caſibus nonnihil effuſionis offendere ſolem Rem ita ſeſe habere in cadaveribus incidendis ſemel biſve repe Huc caſum hydroceles a Monroio cel.[f] commemoratum re rendum puto.

b. *Haemorrhagiis ſuppreſſis.* Hac pro cauſis habitae fuerunt, actio earum hoc modo illuſtrari poteſt. Saepius vero ſangui in aliis ſyſtematis partibus profuſiones excitant, et pleriſque exemplis quidnam in cauſa ſit, cur unum potius quam alter incidat, aegre percipi poteſt. In omnibus forſitan cauſae ſu preſſionis, quam ſuppreſſioni ipſi, aptius morbum tribueres.

aa. *Haemorrhoide.* Exemplum[g], ubi morbus ab hac cauſa p fectus eſt, infra videndum. Hoffmannus quoque[h], auctorit Dionis Caſſii innixus, memorat Imperatorem Trajanum mor propter hanc cauſam, fuiſſe implicitum.

bb. *Menſib*

[a] Diſſert. de Arthritide et Rheumatiſmo. [b] Quin. diſſ. inaug. Theſ. Med. Ed. tom. iv. p. 145. [c] Blanchard. Opera, tom. 2. c 13. [d] Sauvag. Pleuritis hydrothoracica. Mem. de l'Acad. Ro de Chirurg. tom. 2. p. 549. Senac Traite du Coeur, lib. 14. cap. 5. Rec par Richard, l. c. tom 2. p. 388. ib. p. 422. et ib. p. 597. Monro l. c. p. et p. 44. Morgagni l. c. ep. xx. § 34. 35. 36. et Annotation. MS. Pring tom. 4. p. 385. tom. 7. p 37. [e] M'Beth et Thompſon. [f] p. 12. [g] Foreſt. Opera. lib. 19. ob. 39. [h] l. c. Theſes p § 23.

bb. *Menſibus.* Morbum ab hac cauſa interdum oriri, teſtantur exempla infra [a] citata. Quam proprietatem Sydenhamius ſagax olim [b] notavit, ea in nonnullis ex hiſce caſibus ſemet oſtendit; tumores nempe, morbo hyſteriae obnoxias invadente, nullum digiti illis appreſſi veſtigium retinuerunt.

cc. *Lochiis* [c]. Nimium huic cauſarum ſpeciei tributum fuiſſe ſuſpicor.

c. *Viſceribus ſchirrho laborantibus, per quae multum ſanguinis, ſanitate ſubſtante, diffunditur.*

Effectus hujus cauſae admodum ancipites eſſe videntur; eam igitur hoc in loco tantum, ut quod incidere poſſit, quodque aliis adjunctum ad morbum movendum nonnihil forſitan conferat, comprehendi. Effectibus nonnullorum viſcerum, quorum morbi hydropem facere poſiti fuerunt, jam conſideratis, proximum eſt, ut varios effectus, qui a reliquis morbidis, potiſſimum ſchirro laborantibus, proficiſci ſolent, exequendos ſuſcipiam.

bb. *Liene.* 1. Arteria ſplenica pro rata portione admodum ampla eſt [d]. Hinc quodcunque ſanguinis in ea curſui obſiſtit, id, ut quantitas ejus major in alios caeliacae ramos, et forſitan in arterias meſentericas, diffundatur faciet. Si vis cordis et arteriarum eadem maneat, impetus ſanguinis in finibus harum, et exhalatio igitur, ut hic ponitur, augebitur.

2. Cum ſanguis univerſus ejus ad venam portarum per venas, quae magnam hujus partem conſtituunt, mittatur, eum hepatis functionibus plurimum inſervire, non ſine ratione gravi, ſemper fuit exiſtimatum. Si igitur ſchirro praeditus ſit, ratio non deeſt, cur ſecretionem bilis aliqua ex parte imminutam eſſe, et ſequelas ſupra comprehenſas plus minuſve inductas eſſe ponamus.

3. Si mole multum adauctus deſcenſum ſepti tranſverſi liberum impediat, reſpirationem difficilem efficiet, et ita effectus I. 1. A. *A.* a. bb. poſitos aliqua ex parte edet. Quinetjam viſcera contigua

[a] Foreſt. Opera, lib. 19. ob. 34. Sauvageſ. Anaſarca periodica, et Anaſarca menoſthaſia. Hoffman. l. c. Enarrat. morb. obſ. 1. Heuſon. l. c. tom. 2. p. 197. [b] Oper. Leipſic. ed. p. 490. et Pomme Traité des Vapeurs, ed. 2. tom. 2. p. 438. [c] Acad. de Sciences, An. 1702. Mem. p. 285. et An. 1728. Mem. p. 583. [d] Halleri Prim. Lin. § 677.

contigua nimia preſſura afficiendo, functiones eorum impedire, et ita varia praeſtare poteſt. Non defuerunt quoque, qui fuerunt opinati, nonnullis in exemplis eo uſque augeri poſſe, ut cavam premere queat. Si vero e ſitu hujuſce venae liceat judicare, hoc rarius evenire poſſe exiſtimo.

4. Si notionem uſus ejus Heuſonianam[a] recipiamus, quae, me judice, non admodum probabilis eſt, effectus ejus, III. 1. C. *B.* notati, etiamnum multo majores eſſe reperientur. Hiſce ſuprà comprehenſis inductus, ſchirrum lienis cauſis hydropis accenſendum puto, praeſertim cum in monumentis medicinae[b] compluria exempla reperiunda ſint, in quibus ad morbum excitandum non parum contuliſſe viſus eſt, et in quibus nullo hepatis affectu ſtipatus. Reſponderi quidem poteſt, eum his in exemplis morbum fortuito tantum fuiſſe comitatum, et igitur non pro cauſa haberi oportuiſſe. Me vero probabile effeciſſe opinor, idem de omnibus reliquis cauſis, et etiam de hepate ipſo ſchirro laborante, dici poſſe. Caſus, ubi lien ſchirro magnopere fuit affectus, nullo hydrope ſemet oſtendente, proferre omnino ſupervacaneum eſſe exiſtimo. Eos frequentiſſime incidere, omnes una voce fatentur.

d. *Plenitudine.* Haec pro cauſa morbi fuit habita, et nonnullis quidem in caſibus eum magna ex parte feciſſe videtur[c]. Utrum vero effectus ejus huc necne referri debeant, ſtatuere non audeo. Hoc ut verum Camus[d] ſibi aſſumpſit, quantitatem partium maſſae ſanguineae aquoſarum, plenitudine ſubſtante, pro rata ratione augeri. Si res ita ſeſe habeat, ad III. 1. C. *A.* attinet. Nulla vero doctrinae ſuae documenta clara protulit. Hoc non ſilentio praetereundum duco, plenitudinem cum debilitate ſyſtematis

[a] Experim. Inquiry, vol. 3. [b] Monro l. c. p. 15. Recueil par Richard l. c. tom. 2. p. 629. Ephemerid. n. c. cent. 1. 2. ob. 168. Commerc. Literar. Norimberg. An. 1734. Heb. 25. No. 2. caſ. 3. Peyer. Parerg. 5 Oper. p. 238. Acta Haffnenſia, An. 1671, 2. Ob. 89. Morgag. l. c. epiſt. 38. § 19. Nuck. Adenograph. cap. de Hyd. peritonaei, et Riverii Obſ. com. iv. a Hoffmanno cit. l. c. Theſ. Path. § x. [c] Recueil par Richard. l. c. tom 2. p. 418. etiamque ib. p. 420. [d] Quaeſt. Med. Pariſin. An. 1743.

matis ſaepe conjungi vel ab eodem progenerari[a]. Hoc conſſo, effectus ejus facillime poterunt intelligi.

Quo omnem verborum iterationem, quantum in re hujuſmodi ri poſſit, fugiam, B. donec in varios ejus effectus cauſaſque III. C. pleniſſime inquiſivero, non attingere decrevi.

2. *Ruptura lymphaticorum vel lacteorum.* Quanquam e viribus nicarum eorum, quae liquoribus aliiſque in ea immiſſis plane monſtratur[b], et e facilitate, qua vulnera eorum ad ſanitatem ducuntur, cui multum luminis offuderunt experimenta illuſtris onroii, rupturam eorum morbum tam ſaepe facere non ſperas, quam e tenuitate tunicarum, primo intuitu, conjiceres; pro uſa tamen etiamnum habenda, et ei, me judice, referendi ſunt n tantum caſus a Monroio cel. in pagina 22 citati, ſed ii quoe, quos externis injuriis factos in pagina 12 commemoravit, ioſque a debilitate loco propria oriri exiſtimavit. An caſus illiſianus, in Pharmac. Ration. p. 2. ſect. 1. cap. 13. compreenſus, huc relegari debet?

3. *Ruptura hydatidum et ſaccorum.* Natura hydatidum, quanm judicare poſſum, tenebris obſcuriſſimis adhuc involuta eſſe detur. Qui varias opiniones de his cognoſcere volunt, Morgnii opera adeant[c]. Qualiſcumque earum natura ſit, eas orbum ſaepe excitare compertum habemus, et effuſiones maxiae, quae memoriae produntur, ab hac cauſa profectae fuiſſe dentur[d].

II. *Cauſae, quae abſorptionem imminuendo tantum agunt.*

Quamvis abſorptio imminuta cauſis hydropum ſemper annuerata fuit, ad eam tamen rite attenteque conſiderandam anium non ſatis adjunxiſſe videntur medici. Rationibus vero ſequentibus

[a] Cl. Gregorii l. c. § 508. et Annot. MS. Pringelii, tom. 2 p. 34.

Heuſon. l. c. tom. 2. cap. 2. p. 113. et Sheldon's Hiſtory of the abſorbents, t 1. cap. 2. p. 24. [c] l. c. ep. 38. § 38. conf. etiam Philoſoph. anſ. An. 1691, No. 193. § 6. Pallas de inſectis viventibus intra viventia, ad Sandifort. Theſaur. tom. 2 p. 247. et Cullen's Firſt Lines, § 1662.

Vid. caſus a Monroio cel cit. l. c. p. 27. n. Philoſ. Tranſ. An. 1784, p. 471. rgagni l. c. ep. xxxviii. § 69.

quentibus motus adducor, ut credam ſtatum abſorbentium tentionem ſingularem et accuratam ſibi merito vindicare.

1. Cauſa minime deeſt, cur nobis perſuaſum habeamus, ca exhalationis adauctae poſitas ſaepe agere, et ut quantitas hu ris inſolita effundatur facere, et nihil ejuſdem tamen in quo cavo praeter conſuetudinem accumulari. Hoc nihil aliud p praecavere, quam natura abſorbentium actuoſa.

2. E Muſgravii aliorumque experimentis, humorem larg congeſtum viam ſibi in maſſam ſanguinis, abſorbentibus actio naturalem retinentibus, brevi eſſe reperturum, et e corpore diverſa ſecernentia et excernentia expulſum iri, abunde con In uno experimento [a] unciae aquae viginti quatuor in thora caninum injectae fuerunt, et ſpatio quinque dierum ex toto ſorptae, et per renes e ſyſtemate expulſae.

3. Operatio multarum e cauſis hujuſce morbi, ut harum II et III. memoratarum, per vitium abſorbentium multo clarius poni poteſt.

4. Non parva principii vivi et irritabilitatis portione abſor tia praedita ſunt. Hoc, 1*mo*, e ſtructura eorum fibroſa, qu Heuſonio claro [b] demonſtratur, manifeſte apparet. Idem praelectionibus ſuis demonſtrat ingenioſus Cruickſhanks [c]. H autem ſtructura irritabilitati evidenti adjuncta omnem fere d tationem, judicio plurimorum, de natura eorum muſculari lere videtur. 2*do*, Huic autem accedunt, quae, uti exiſtimo, turam muſcularem et vim tunicis eorum ineſſe plane dem ſtrant, experimenta et obſervationes Hallerianae, qui experim tis, quae fecerat, et effectibus, quos aër frigidus in ea edat, tatis inductus, quae infra [d] ſcripta ſunt memoriae tradit; dol inflamm

[a] Philoſ. Tranſact. Abrid. vol. 3. p. 79.

[b] Exper. Inquiry, v p. 121. confer etiam Sheldon's Hiſtory of the Abſorbents, part 1. chap. 26. et ſeq. ubi tunica eorum muſculoſa plane monſtratur.

[c] W bottom diſſ. inaug. de Vaſis Abſorb. apud Theſ. Med. tom. 4. p. 263.

[d] In Oper. Min. tom. 2. p. 379. "His experimentis, etiamſi ab effectu "norum chemicorum receſſeris, et ex ſola evacuatione vaſorum lacteorum "plena fuerant, conficitur, vim contractilem valde efficacem his minimis "ineſſe, quae vel a ſolo frigore irritata, omnem liquorem contentum expr "v

nflammatio in totum eorum decurſum, ulcuſculis venereis can-
riſve ſubſtantibus, diffuſa; obſervationes et experimenta Mon-
oiana in piſces inſtituta [a].

Igitur aliqua ex parte omnibus, quae in ſyſtema totum agant, b eum conſenſum nexumque univerſum, qui inter omnes ejus artes diverſas intercedit, afficiantur oportet. Rem autem ita eſe habere, meo judicio, clare demonſtrat ſtatus abſorptionis, aletudine commoda vel incommoda praeſente, longe diverſus. n febricitantibus, ex. gr. ubi magna debilitas ſubeſt, vix aliquid ventriculo abſorberi, ſi cum ſtatu abſorptionis in ſanis id comparaveris, plane comperies. Qui carbones foſſiles e navigiis Thameſinis ejiciunt, illi a viginta ad quadraginta uſque libras erevisiae Londinenſis lupulatae, quae *porter* vulgo appellari conſuevit, pauculis etiam horis, ſine ullo incommodo bibunt. Quae quantitates aquarum quoque mineralium aliquando impune potantur, eae fidem propemodum excedunt.

5. Univerſa denique remedia, quae in hunc morbum aliquid poſſe reperiuntur, alicui earum poteſtatum, quas experimenta Hunteri cel. aliorumque ad abſorptionem augendam in primis accommodari demonſtrarunt, plane referri poſſunt. Hoc ſaltem minime negandum, remedia efficaciſſima, quae noverimus, parum, ſi aliquid omnino, ad exhalationem imminuendam conferre. Cauſae igitur ſingulares abſorptionis imminutae, quae attente conſiderentur, digniſſimae ſunt.

1mo, *Syſtema abſorbens obturatum.* Effectus hujus non manifeſti non eſſe poſſunt.

A. *Concretis calculoſis.* Hujus in Sherbio [b] admodum ſingulare, ſed minime dubitandum, exemplum habemus.

Ductus vero thoracicus interdum ex toto obturari, et hydrops nihilominus vitari poteſt, ut e caſu illo mirando in Tranſactionibus

' valeat, quanta certe ne arteriarum quidem rubrarum ad contractionem poteſtas eſt." Et Sheldon l. jam cit. ad p. 28. haec verba habet: " The abſorbents are undoubtedly the moſt irritable of any ſyſtem of veſſels in animal bodies." Confer etiam Haller. El. Phyſ. tom. 1. lib. 2. ſect. 3. § 3.

[a] l. c. cap. 5. p. 35.

[b] Diſſert. de calculo receptaculi chyli, hydropis cauſa, apud diſput. med. pract. Halleri, tom. 3. p. 536.

bus Philoſophicis[a] commemorato ſatis ſuperque conſtat. Q ratione obſtructionis tantae effectibus, quod haud dubie incic fuerit occurſum, nos magna ex parte latet. Cum vero duct tunicae nullo vitio laborare repertae ſint, materiam oſſeam ſorberi, et obſtructionem brevi tempore tantum ante mortem cidere potuiſſe, non improbabile eſt. Quae materia venam c vam obturavit, ea admodum diu ſubeſſe vix potuit, alioquin fuſio multo major ab hac cauſa ſola haud dubie fuiſſet profecta

B. *Valvulis in oſſeam naturam mutatis.* Ingenioſus Andr Fyfe, ſupra poſitus, ſe nonnihil exempli hujuſmodi in uno cac vere offendiſſe memorat. In hoc quidem non multum hydro adfuit. Valvulae vero in oſſeam naturam converſae pro cau quae incidere poſſit, habendae. Parvulae quidem et non adm dum inſignes, ob ſtructuram lymphaticorum et magnitudine anatomicum fugere poſſunt.

C. *Glandulis lymphaticis ſchirro laborantibus.* Quanquam mul in exemplis actio earum ad II. 2. relegari poteſt; e nonnul tamen praeparatis ex iis in theſauro Monroiano utili et abſol tiſſimo conſervatis, quae terra calcaria evidenter inferciuntu operationem earum frequenter huc referendam eſſe concluderer Caſus autem morbi a meſenterio obturato proficiſci infra citata evidenter oſtendunt. Glandulae tamen meſentericae ſine h drope ſaepe non parum afficiuntur[c]. Hujus rationem, aliqu lacteorum ramos haudquaquam exiguos glandulas meſente plerumque praetervehi notando, reddere conatur Heuſonius Anaſarcam brachii, a bubone axillae oriundam, partim huc, pa tim ad II. 2. B. relegandam puto; quoniam univerſa lymphatic a digitis extremis uſque axillam verſus aſcendentia per haſc glandulas vel juxta eas tranſeunt, dum vena cephalica, contr eas ex toto vitat. Inſuper, anaſarca penis a bubone inguini

nonnunquam

[a] Tom. lxx. part 2. p. 233. [b] Mem. de l'Acad. R. de Chirurg. tom 2. An. 1753, p. 431. Nova Act. Phyſ. Med. n. c. tom. 5. obſ. 59. Ephe merid. de Curieux Dec. 2. An. 6. 1687, obſ. 73. Ephem. n. c. Dec. 2. An. obſ 159. Annal. Phyſ. Wratiſl. An. 1722. Menſ. Jun. claſſ. iv. § 12.

[c] Med. Tranſ. vol. 2. p. 362. [d] l. c. tom. 2. p. 45. Sheldon l. c. p 30.

nonnunquam oritur. Inſigne hujuſce exemplum a clariſſimo Gregorio accepi, quod multum periculi aegrotanti intentavit.

2. *Syſtema abſorbens compreſſum.*

A. *Ductus thoracicus.*

A. Aneuriſmatis aortae. Haec ſupra I. 1. A. *B.* conſiderata fuerunt. Cum ductus thoracicus aortam inter et cavam ſedeat, effectus, a compreſſione ejus pendentes, non parvos eſſe cenſerem. In caſu ſupra p. 15. citato hoc potiſſimum a Hunterio cel. fuit notatum.

B. Tumoribus per ſchirrum factis. Exemplum hujus infra [a] videndum. Num exemplum principis Germanici apud Hoffmannum [b] huc poteſt referri?

B. *Lymphatica ſingularia, ob cauſas* I. 1. A. *B. poſitas.* Propter ſitum ea compreſſionibus plus minuſve affici oportere non ponere non poſſumus. Magnopere vero dolendum eſt, anatomicos inter corpora incidenda ad lymphatica animum tam parum attendiſſe.

3. *Atonia ſyſtematis abſorbentis.* Quanquam effectus hujus ſyſtemati abſorbenti illatae minime negabuntur; non parum tamen dubito, utrum caſus necne, qui mihi ob oculos obverſantur, in abſorbentia ſola hoc modo agere a multis pathologis fuerit confeſſum. Nihilominus, cum ita facere probabile exiſtimem, atoniam hujuſmodi, ut cauſam hydropis, hic apponendam curavi.

A. *Exanthematis repreſſis.* His anaſarca praeſertim frequenter excitata fuit. Multi effectus eorum debilitati referri deberc exiſtimaverunt; ſed manifeſtiſſimum eſſe mihi videtur, debilitatem in multis eorum minime magnam eſſe, et morbum non ſaepius variuſve pro gradu debilitatis majore vel minore ſemet oſtendere. Ob frigus collectum [c] aliaſve cauſas, pars bona materiae exanthematicae per vaſa lymphatica abſorbetur, et in maſſam ſanguinis devehitur. Haec autem ea magnopere irritare, et atoniam eorum et debilitatem facere, ut hic ponitur, exiſtimari poteſt.

† D

[a] Mortoni Phthiſiologia, lib. 1. cap. 10. [b] Conſult. et Reſp. cent. 2. 3. caſ. 70. [c] De Haën Rat. Med. Contin. tom. 1. p. 137.

poteſt. Praeterea ob eam ſentiendi legem, quae a Culleno cel.[a] memoratur, haec vis potentiſſime ſtimulans ut ſtimulum ejus, quem vulgo vehere ſoleant, humoris minorem non aeque, ac olim, acute ſentiant facit, unde idem effectus orietur. Hoc magis probabile eſſe duco, quam, ut III. 1. B. *A.* poni poteſt, agere ſolere. Utcunque vero actio eorum exponi debeat, multi, iique medicinae peritiſſimi, ea pro cauſis habuerunt.

A. Variola. Haec hydropem non ſaepe facere videtur. Caſus tamen hinc ortus[b] notatus fuit.

B. Rubeola. Hanc cauſam frequentem eſſe opinatur Mortonius cel.[c]; nullum vero exemplum adhuc offendi, quod opinionem ejus ſuffulcire plane videtur. In duobus[d] infra citatis dyſenteria ad morbum movendum nonnihil contuliſſe videbatur.

C. Scarlatina. Haec multo frequentius hydropem excitare videtur, quam omnia reliqua exanthemata. Non pauca hujus exempla a Doctore Withering[e] aliiſque memoriae prodita fuerunt.

D. Eryſipelate. Ut hoc cauſam morbi frequentem eſſe credam facit auctoritas cel. Culleni, qui in anaſarcae exanthematicae definitione[f] fequentia memoriae tradit. "Anaſarca poſt exanthemata, et praecipue poſt eryſipelas ſuborta." In cubiculis Noſocomii Regii Edinenſis clinicis exemplum hujuſcemodi ſemet oſtendit[g]. Nullum aliud, quod cauſae eidem clare poſſet tribui, adhuc offendi

B. *Scabie retropulſa.* Ab affectibus hujuſmodi hydropes manare faepe fuerunt crediti, et operatio eorum, ut III. 1. A. *B.* non

[a] Firſt Lines, § 1178, et MS. Lectures on the Inſtitutes. [b] Nova Act. n. c. tom. 1. obſ. 21. Vir jure venerandus Hallerus in epiſtola ad Joannem Pringelium Equitem Baronettum memorat, hydropem variolam epidemicam quandam frequenter excepiſſe, Annot. MS. Pringel. tom. 7. p. 351. [c] De febribus inflam. [d] Eſſays and letters on the diſeaſes of the Weſt Indies, p. 145. [e] On the ſcarlet fever; Plenciz. op. tract de Scarlatina, et De Haën Rat. Med. cont. tom. 1. cap. vii. fere paſſim. [f] Noſol. Method. ed. 4. tom. 2. p. 276. [g] Cl. reports, An. 1771-2, Eliz. Campbell.

non multum ſemet exerere exiſtimari poteſt. Caſus hoc genus infra citatos[a] videre eſt.

Quoniam omnes hi morbi, ſi ſcarlatinam forſitan excipias, tam frequenter, nullo hydrope ſubſequente aut comitante, invadunt, hunc ſemet in conſpectum, illis retrocedentibus, fortuito dantem, cur cauſa morbi vera non rite fuerit inveſtigata, in cauſa fuiſſe ſuſpicor.

III. *Cauſae, quae, relaxationem et atoniam faciendo, cum exhalationem adaugent, tum abſorptionem imminuunt.*

Univerſa relaxatio et atonia, unde unde proficiſcatur, hunc effectum haud dubie edet. Exhalationem, renixum in exhalantibus, quem humores tranſeuntes ibi offendere ſoleant, minorem reddendo, augebit, et quantitatem etiam partium craſſiorum pro rata ratione majorem excerni patietur; dum quoque, ob actionem totius ſyſtematis diminutam, copia earum ſolita minor progenerabitur. Quinetiam abſorptionem non minus imminuet; namque humores oſtia lymphaticorum abſorbentium per attractionem capillarem ingredi ſatis ſuperque[b] probatum exiſtimo. Si res vero ita ſeſe habeat, auctus diametrorum eorum, qui ab hac cauſa orietur, pro legibus hydraulicis, vim attractionis minorem efficiat neceſſe eſt. Inſuper cum abſorbentia viribus muſcularibus plane ſint praedita[c], actio eorum inde diminuetur, cumque poteſtas contractionis muſcularis ubique quoque non affici non poſſit, humores abſorpti vi minore propellentur. Si notiones Heuſonii cel.[d] et Sheldonii ingenioſi[e] ſuper ſtructura villorum canalis alimentarii vaſculoſa et erectione, et ſtructura oſtiorum abſorbentium alibi, quae illi conſimilis eſſe creditur, recipiamus, hoc manifeſtius etiam eſſe videbitur. Forſitan, exemplis in diverſis, utile foret ſtatuere, utrum effectus modo poſiti exhalans abſorbenſve ſyſtema magis afficiant. Hoc vero faciendum ſuſcipere non poſſum.

1. *Debilitas*

[a] Nova Act. n. c. tom. 5. obſ. 45. Recueil par Richard. l. c. tom. 2. pag. 315. 319. 322. Nova Act. erud. Leipſ. 1763, pars 1. p. 90 et apud Sauvageſ. aſcit. exanthem. 4 caſus commemorantur.

[b] Monro on the phyſiology of fiſhes, chap. 5. et Sheldon l. c. p. 29.

[c] Vid. ſupra, p. 22.

[d] l. c. tom. 2. p. 184. et ſeq.

[e] l. c. p. 29. 38. et ſeq.

1. *Debilitas univerſa.* Effectus hujus ſunt manifeſti. Namque ſi poteſtates ſyſtematis motrices attenti conſideremus, tonum uniuſcujuſque partis a ſtatu vigoris corporis totius magnopere pendere reperiemus.

A. *Poteſtatibus recta ſedantibus.* Per has autem certa ſignifico, quae mihi vigorem et mobilitatem virium ſani corporis motricium diminuendo agere, et ita debilitatem facere videntur.

A. Frigore. Hoc autem hac ratione, cum debilitatem facit, agere demonſtrare videntur D. Spoonerii[a] experimenta. Nonnullis in caſibus forſitan, ut III. 1. C. *A.* b. effectus ſuos edere poteſt. Aliae vero cauſae, ut paupertas, &c. ei ſaepe adjunguntur. Caſus morbi, qui ab hoc fonte profluxerunt, infra[b] in conſpectum dantur. An illi, ad quos lectorem relegat celeberrimus V. Swieten[c], huc debent referri? Graviſſimus quidem[d], qui in cubiculis Noſocomii Regii Edinenſis clinicis anno ſuperiore ſemet oſtendit, maxima ex parte a frigore deductus eſt. Hoc autem, licet gradu ſit magnum diuque corpori applicetur, hydropem non ſemper movere omnes non inviti confitebuntur. Exemplum hoc genus inſigne in viro generoſo offendi, qui frigori intenſo, inopiae alimenti et affectibus animi potenter ſedantibus diu objectus eo uſque debilitatus eſt, ut vires ſuas per biennium exinde elapſum non recuperaverit; nullus tamen hydrops in eum invaſit.

B. Affectibus animum contriſtantibus. Quanquam modum, quo agant, percipere nequimus; eos tamen vim debilitantem habere nemo negavit[e]. In caſu, cujus mentionem injicit Hoffmannus[f], menſtrua ſuppreſſa forſitan ad morbum excitandum nonnihil contulerunt. Cum ſudores ſanguinolenti, ut effectus, a timore nonnunquam proficiſcantur, cujus quaedam exempla in medium protulit

[a] Diſſ. inaug. an. ſuperiore edita, p. 23. [b] Sauvag. anaſarc. adiapneuſtia. Monro on the dropſy, p. 20. 65. 106. et alibi. [c] l. c. tom. iv. p. 130. [d] Cl. reports, caſ. Wm. Shand. [e] A moerore. Med. obſ. and inquiries, vol. 2. p. 121. A timore. Commercium lit. Norimb. An. 1743, heb. 25. A terrore ſubito cum ſummo moerore. Act. n. c. tom 5. ob. 3. A timore cum ſummo moerore. Tiſſot. epiſt. ad Haller. ap. Sandif. theſ. tom 2. p. 45. [f] l. c. enarrat. morb. obſ. 1. A terrore.

it De Haën [a], hunc animi affectum in exhalantia ſola agere inatur. Hi caſus non obſcure oſtendunt, hydropem affectus, i animum contriſtant, non conſtanter excipere.

C. Inertia. Certus actionis gradus ad omnes corporis functmes rite peragendas omnino neceſſarius eſſe videtur. Ab eo ırimum pendet totius ſyſtematis, et praeſertim virium motriım, vigor. Ex eo tempore, quo in legibus ſyſtematis nervoſi eſtigandis tantum operae poſuerunt medici, hoc attente dilinterque fuit notatum, quamvis ſemper quidem obſervatum et ceptum. Quales quantoſque inertia in functiones corporis vies, animales et naturales, effectus edat, enumerarc, ct quoodo hydropem moveat, memorare facile poſſem; hoc vero pam neceſſarium eſſe duco. Sola vix unquam agere poteſt, amvis cauſis a Liſtero [b] aliiſque [c] fuit accenſa. Alias vero uſas, quales ſunt aër impurus, diaeta tenuior, et ſimilia, in ibuſdam artificibus potentiſſime juvat. Somnus protractior a ıckencooper [d] pro cauſa habetur. Sin ita ſit, hoc modo agat ortet. Quidam obſervationibus Sanctorianis [e] inducti effectus ıs, cum victu lautiore conjuncti, ad III. I C. *A.* b. retulerunt.

D. Evacuationibus. Hae omnigenae hoc modo agunt. Cum ro earum effectus pro genere varient, de iis aptius poſtea ager.

B. Poteſtatibus indirecte ſedantibus. Nihil, me judice, apertius anifeſtiuſve demonſtratum eſt, quam omnem actionis ſenſuſve agnum auctum, vigorem et ſenſilitatem, pro rata parte, diminu- excipere, et igitur omnes cauſas potenter excitantes, corpori lmotas, indirecte ſedare, vel multum debilitare. Hoc in ſua leım ſyſtematis nervoſi indagatione [f] pulcherrime illuſtravit, et toto firmavit acre ſagaxque ingenium Cullenianum. Utrum ro debilitas hoc modo mortalibus illata, ab ea, quae poteſtates cta ſedantes, corpori applicatas, ſubſequatur, necne diſcrepet, et

[a] Rat. Med. tom. 3. cap. 16. p. 416.

[b] De morb. chron. l. c. caſ. 5.

[c] Bonet. ſepulchret. anat. lib. 2. ſect. I. ob. 76. Confer etiam Ramazin. de orbis artificum.

[d] Diſſ. inaug. An. 1671, ap Lug. Bat edita.

[e] Aphor. ſtat. ſect. 4. § II. et 52.

[f] Firſt lines, § 1178. et MS. lectures . the inſtitutes.

et utrum attentionem medicorum ſingularem ſibi necne ex
non meum eſt hoc in loco ſtatuere.

A. Morbis, diu manentibus vel violentis. Omnia morborum jusſmodi genera ſemper magnam debilitatem, et, uti opinor, ipſo modo, faciunt. Œdema pedum levius hac ratione ſen progeneratur. Hydrops, qui inveteraſcit, aliquando, ſed ra ab hac origine profluit.

a. *Febre continua.* Caſus hoc genus infra citatos videre e In caſu a claro Pomme[b] relato alia ſebri fuerunt adjuncta. Æg ta, loco honeſtiſſimo nata, hyſteria laboravit, et febris media ſtate invaſit. Sauvageſius, proprietate tumoris notata, hoc ſu, ut fundamento ſuae anaſarcae hyſtericae, uſus eſt.

b. *Febre intermittente.* Haec hydropis frequenter origo Utrum vero hoc modo agat, vel ſchirrum hepatis prius indu quibuſdam in caſibus judicatu difficile eſt. Anaſarca, ſorſi facta, illi; aſcites huic tribui poteſt. Caſus hujuſmodi inf reperiundi ſunt, et complures iis conſimiles ipſe vidi.

c. *Phlegmaſiis.* Vide I. 1. A. *B.* a.

d. *Exanthematis.* Vide II. 3. A.

e. *Diarrhoea.* Hanc III. 1. C. *B.* b. poſtea exequar.

f. *Dyſenteria.* Haec morbi cauſa ſatis crebra eſt. Monro cel.[d] tradit, ſe hydropem hinc oriundum, inter milites cu ſuae demandatos nutriendos, frequenter offendiſſe[e]. Pauc hoc genus exempla, ſed non perquam gravia, ſemet mihi ob lerunt.

g. *Arthritide.* Quanquam teſtimonio complurium medic rum, qui in medicina facienda diu fuerunt verſati, quibuſq ſumma fides habenda, inductus mihi firmiter perſuaſum habe arthritide

[a] Med. obſ. and inquires, vol. 4. p. 410. Piſon. obſ. ſect. 3. cap. 7. obſ. Milman. l. c. p. 146. Annot MS. Pringelii, tom 2. p. 44. [b] Tr des affections vap. ed. 2. p. 438. [c] Willis, l. c. pars 2. ſect. 3. cap. Werhoſf de febribus, p. 59. Liſter. l. c. caſ. 7. 9. et 10. Lyſſon. l. c. caſ 1. 3. 5. et 8. Monro l. c. p. 72. Colſins de lact. viroſa, et de colchico autum. paſſim. [d] l. c. p. 12. [e] Nov. Act. n. c. tom. 5. ob. 44. 1, et 2. Hoffman. l. c. enarrationes morb. ob. 4. et Marquet. Traité pratiq p. 112.

ritidem hydropem frequenter facere; illi tamen, qui hy-
)em executi ſunt, animum ad hanc cauſam conſiderandam multum adjunxerunt. Quomodo agat, ſtatuere non audeo; que pathologia ejus, licet Cullenus celeberrimus multum cu- operaeque in ea exponenda illuſtrandaque poſuerit, multa uritate adhuc involuta jacet.

.liquantum anaſarcae loco propriae omnem paroxyſmum gra- em excipit, et anaſarca univerſa nonnullis in caſibus [a] per in- ius morbi reiteratos fuit excitata. In his operationem huc rre non dubitarem.

'no in exemplo [b] aſcites arthritidis atonicae ventriculum et ſtina frequenter invadentis progenies eſſe viſus eſt. Quod ab arthritide ſaepiſſime profluit, id eſt hydrothorax, prae- m in aetate provectioribus. Qua ratione humor in his ex- lis effundatur, exponere conari tempus non patitur.

ullenus notavit, morbum, ſi diu in uſu pulveris Portlandici, iaci, &c. perſtetur, progenerari ſolere. Sagax vero et ex- us Dr Gilleſpie mihi affirmat, ſe aliquot hydrothoracis ab ſonte orientis exempla offendiſſe, ubi haec medicamenta norbum movendum nihil conferre potuerunt. In omnibus e exemplis non parum dyſpnoeae ſubſuit, et paroxyſmi fre- ntes aſthmatici ante mortem invaſerunt, et in quibuſdam eo- admodum ambigi poterat, utrum hi pro cauſis vel effecti- liquoris effuſi debuerint haberi. Valvulas cordis in uno ex e exemplis naturam oſſeam ſibi induere incepiſſe notavit cele- Monroius. Utrum vero hoc materiae, ei quae in ligamentis culorum reperiatur ſimili, depoſitae necne tribui debuerit, catu eſt difficillimum. Lumen huic rei offuſuras eſſe obſer- ones futuras ſpero.

3. *Affectibus animi excitantibus.* Hi haud dubie huc ſunt refe- li. Quomodocunque actionem eorum explicemus, eos, non- is in caſibus, pro cauſis habendos eſſe ex infra [c] citatis exiſti- mo.

[a] Annot. MS. Pringelii, tom. 2. p. 1. tom. 4. p. 131. tom. 9. p. 273.

[b] Annot. MS. Pringelii, tom. 3. p. 346.

[c] Ab ira. Com. lit. Norimb. 1745, heb. 42. p. 329. et caſ. Guthrii ap. Cl. reports, An. 1771-2. Ab inju- ria

mo. Hoffmannus[a] iram, potione frigida protinus poſtea ſu ta, hydropem facilius concitare affirmat.

C. Exercitatione vel labore violento. Exercitatio ſyſtema tot et venoſum abſorbenſque ſyſtemata praeſertim, ob ſtructuram vuloſam, potenter univerſeque ſtimulat. Hinc eam debilitat quae ei pro rata parte reſpondeat, ſemper ſubſequi reperim Effectus forſitan ſingulares in circuitum pulmonum edere po Violentum durumque laborem hydropem facere poſſe non probabile eſt; nullum vero exemplum vidi, ubi etiam cauſa poſitus eſt. Quae exercitatio violenta praeſtiterit, ea[b] in conſpicies.

D. Intemperantia. Uſus liquorum ſpirituoſorum nimius tiſſimum in culpa eſſe videtur. Quanquam multis opium dünt, effectus tamen eorum huc potius referendos duco; q niam a poteſtate, qua ſyſtema univerſum, ventriculum prae tim, afficiant, nimis ſtimulante effectus debilitantes oriri cre Hos indicant cruditas, appetentia cibi amiſſa hujuſque ſequel quae, ratione modo comprehenſa, aegrotanti inferuntur. H autem una cum inertia, cui intemperantia adjungi conſuevit, fectus hujus magis inſignes efficit. Non ſine ratione quid gravi fuit notatum, ebrioſos, qui multum exercitationis adhibe valetudine commoda diuturna frui ſolere. Intemperantia q que ſchirrum hepatis modo mirando et inexplicabili progign videtur, et hinc effectus I. 1. A. *A.* b. bb. oriuntur. Haec h dubie ſaepiſſime, cur hydrops excitetur, in cauſa eſt[c], et h quod nuper apud Scotos ſemet frequentius, ni fallor, oſtend magis liberali forſitan aquae vitae uſui tribuendum eſt. Ha aeque, ac omnes alias cauſas hactenus comprehenſas, morb

n

riâ inulta. De Haën l. c. tom. 2. cap. 8. p. 118. caſ. 4. confer etiam Comment. rebus. tom. 13. p. 311. [a] l. c. theſ. path. § 22. [b] M Tranſact. vol. 2. p. 251. Willis l. c. pars 2. ſect. 1. cap. 13. p. 216. Ann MS Pringelii, tom. 8. p. 621. [c] Med. Tranſact. tom. 2. p. 245. Liſt l. c. caſ. 1. 16 et 18. Com. lit. Norimb. An. 1742, Feb. 27. § 2. Clin. re An. 1770-1, — Rainey Recueil par Richard, l. c. tom. 2. p. 390. Sir H Sloane's hiſtory of Jamaica, introd. p. 98. et Hoffman. l. c. enarrat. me obſ. 7.

non ſemper movere compertum habemus. In illo exemplo intemperantiae inſigni, a Suietenio cl.[a] relato, ne unum quidem hydropis ſignum apparuit.

E. Venere nimia. Effectus hujus, me judice, huc plane debent referri; utrum vero hydropem necne, nullis aliis cauſis ei adjunctis, unquam excitaverit, ambigi poteſt. In duobus exemplis a Hans Sloan, Equite Baronetto[b], memoriae traditis intemperantia cum aliis fuit conjuncta.

F. Dolore intenſo. Si dolor nimius hydropem unquam dedit, eum hoc modo agere oportuit. Colica eſt exemplum hujus praecipuum, quod profertur, et in caſu a Sckenckio[c] memorato morbum feciſſe videtur. Si colica Pictonum, uti De Haën[d] contendit, cauſa morbi frequens ſit, effectus ejus cum ratione graviore paralyſi inde naſcenti referri poſſunt. Non invenio tamen, auctores memoraſſe, eam hydropem revera peperiſſe. Ad hocce caput forſitan pertinet caſus Williſianus[e], a doloribus venereis oriri exiſtimatus, et ille quoque Meadianus e Monroio cl. ſupra ad paginam 21. citatus. Ut in hanc ſententiam concedam, facit curatio ab opio petita. Silentio non praetereundum videtur, opium in quatuor aut quinque morbi exemplis, quae offenderim, quaeque eo remedio depelli fuerint dicta, aliquot dolores graviores, qui morbum augere et curationi ejuſdem obſiſtere ſaltem viſi ſint, levandi fuiſſe datum. Partus difficilior morbum nonnullis in exemplis movere fuit exiſtimatus[f]. Eum autem abſorbentia debilitando agere opinatur Fothergillius, et aliam actionem habere non poſſe ait. Cum vero omnia caſum ſpectantia non plene fuerint deſcripta, quantum dolor violentus ad morbum excitandum contulerit, vel utrum ruptura lymphaticorum necne in cauſa ejus fuerit, aſſerere non audeo.

C. *Humoribus aquoſis maſſae circumeuntis pro rata ratione adauctis.* Quanquam hanc cauſam I. 1. B. collocavi, et actionem ejus illuc referre potui; modum tamen, quo agere videatur, cum, me

[a] l. c. tom. 2. p. 137. [b] lib. jam cit. p. 133. et 149. [c] De hydrope, ob. 3. p. 430. [d] l. c. tom. 3. p. 429. [e] l. c. pars 1. ſect. 7. cap. 1. [f] Med. obſ. et inq. vol. 4. p. 414.

me judice, ad debilitatem univerſam creandam plurimum ac commodetur, hoc in loco conſiderabo.

1. Phyſiologia docet, portionem humorum aquoſorum no parvam, partibus craſſioribus, potiſſimum glutini, involutam, i maſſa circumeunte retineri. Ita, ſi ratio humorum aquoſoru adaugeatur, cum quantitas partium aquoſarum, quae retinea tur, naturaliter pro rata parte humoribus craſſioribus responde neceſſe ſit, pars ſuperflua ex exhalantibus diverſis facile effunde tur, et ut I. 1. B. aget. Huic tamen quibuſdam in caſibus oc current ſecretiones et excretiones aquoſae adauctae.

2. Cum aliquam glutinis portionem in humore effuſo diſſolu tam eſſe ſemper reperiamus, igitur, ſi ratio partium aquoſarum quantitate glutinis interea non adaucta, major evadat, pars illiu glutinis, quae in vaſis humores circumvehentibus retineri de buit, una cum copia partium aquoſarum ſuperflua evacuabitu et ita quantitas humorum in ſyſtemate ſanguifero imminuetu Cum autem vigorem totius ſyſtematis a tono, et hunc a tenſion vaſorum ſanguinem vehentium magnopere pendere compertun habeamus[a], ab hoc fonte et origine haud dubie profluet debili tas.

3. Cum ratio non deſit, cur credamus, quantitatem partiu craſſiorum in maſſa ſanguinea a vigore ſyſtematis univerſi no parum pendere, ita, eo vigore in morem ſupra comprehenſu ſemel imminuto, ratio partium amiſſa manebit, et igitur evacu atio et debilitas, inde oriundae, majores reddentur.

4. Ex Haleſianis experimentis[b], certas humorum dotes, prae ter quantitatem et tenſionem modo poſitam, vigori ſyſtemati neceſſarias eſſe evidentiſſime conſtat. Hanc notionem juveni amabilis Goodwin, in diſſertatiuncula ingenioſa Societati Medi cae Edinenſi nuper oblata, longius etiamnum provexit, et pe experimenta multa et obſervationes actioni ventriculi cordis ſi niſtri, uti ſanguine, vel circuitu per pulmones, vel per placen tam, ſi foetus in utero eſt, arterioſo reddito impleatur, neceſſa riun

a Cl. Cull. MS. lectures on the inſtitutes. p. 111.

b Haemaſtatics, exp. xi

-ium eſſe, me judice, demonſtravit. Si res autem in corde ita ſeſe habere probetur, nonne admodum probabile eſſe dicere liceet, et gradum ſtimuli idoneum, ſi ratio partium aquoſarum multum adaugeatur, cordi arteriiſque non datum iri, et actionem diminutam univerſamque infirmitatem eſſe ſubſecuturas.

His ſupra comprehenſis inductus, hocce cauſarum caput tabulae hic inſerendum curavi, et eas, ut et in exhalantia et in abſorbentia agentes, conſiderabo. Milmannus[a] hydropem hinc oriri poſſe negat, praeterquam in hiſce exemplis, ubi ſolida ante fuerunt debilitata. Hoc haud dubie, ut morbus certius oriatur, facit; ſed odio omnis, quae humores ſpectat, pathologiae abreptus, hac in re juſto longius forſitan progreſſus eſt.

A. Quantitate humorum aquoſorum maſſae ſanguineae juſto copioſiore reddita. Hanc autem eam rationem, quae inter aquoſas et craſſiores partes naturaliter intercedat, niſi hae eodem tempore, quod hic incidere nequit, augeantur, tollere oportere manifeſtum eſt.

a. *Nimia humorum aquoſorum quantitate in ſyſtema corporeum invecta.*

aa. *Per ventriculum.* Si nobiſcum in punctum temporis reputamus, quam immenſa humorum, aquarum mineralium, e. g. copia, quinquaginta etiam librae eodem die, in ventriculum nonnunquam recipiantur, hydropem tam raro inde proficiſci mirum videbitur. Noxis autem, quae hinc alioquin orirentur, per legem ſyſtematis[b] obſiſti novimus, adeo ut, ſanitate praeſente, vix exemplum, ubi morbus ab hoc fonte fuerit derivatus, habeamus. Experimenta Schulzii[c] teſtantur, debilitatem antecedentem ortum morbi certiorem efficere. Et quidem in omnibus fere hydropis exemplis, quae recenſuerit, ab hac cauſa profluentibus, vel debilitas ante ſubfuit, vel perſpiratio vel urina eodem tempore diminuta fuit, ut in illis caſibus, ubi frigida ſubito ingeſta morbum excitavit. Utrum frigida in ſyſtema agens alios necne effectus, praeter perſpirationem ſuppreſſam, ediderit, diſputari forſitan

[a] l. c. p. 12. [b] Cullen's inſtitutes of medicine, § 273. [c] Diſſert. de elaſt. effect. ap. Halleri diſp. med. pract. tom. 3. p. 670.

ſitan poteſt. Eam autem pro cauſa multi habuerunt. Caſ morbi, ubi debilitas anteceſſerat [a], et ubi frigus corpori fuer admotum [b], infra notati ſunt. De Haën [c] affirmat, totum C roli 5ti exercitum, dum Tunetata obſidebat, hydrope gravior ab hoc fonte manante, fuiſſe correptum. Caſus [d], ubi dyſur morbo fuit adjuncta, memoriae proditus eſt.

bb. *Per exhalantia ſuperficiei externae.* Ex obſervationibus e perimentiſque diſcimus, quantitates humorum non parvas, cert ſyſtematis conditionibus ſubſtantibus, hoc modo in corpus deve ſolere [e]. Corpora humana Portſmuthiae in aquam ſalſam an pauculos annos immerſa, plus ponderis ſibi adepta ſunt, quod hc plane firmat. Sitis quoque iis fuit reſtincta. In diabete, quc neminem latet, hoc admodum notabile eſt. Et in hydrope, al unde naſcente, humorem, qui in aliquod cavum confluxit, hc modo ſaepe multum augeri compertum habetur. In caſu Gregorio claro in praelectionibus ſuis memorato, e ſupputatior ſatis accurata plane conſtabat, circiter 120 libras humoris, prae ter quantitatem quae naturaliter exhalavit, ſpatio 50 dierum hc modo fuiſſe accumulatas. Nullum tamen hydropis exemplun quod hinc manifeſte proficiſcebatur, videre mihi contigit. Moı bus in Batavos, ubi aër multa humiditate fere ſemper onera conſuevit, frequenter invadens, huic cauſae fuit relatus. Hum ditas quidem aëria ad morbum movendum aliquid forſitan pc teſt conſerre, cum e Robinſonii experimentis [f] conſtet, aërei madidum pondus corporis non parum augere, cumque eadeı experimenta vim cordis arteriarumque inde debilitari teſtentu Multa vero alia, praeſertim intermittentes crebriores, ut III. B. agentes, humiditati poſſunt adjungi.

b. *Quantita*

[a] Monro, l. c. p. 11. Act. Haffnenſ. An. 1673, obſ. 105. [b] Monr l. c. p. 110. 193. 205. Lackencooper, l. c. Erneſt. Cono, l c. p. 312. Wil diſſ. de ſtupend. abdom. tumore ap. Haller. diſp. med. pract. tom. 4. p. 45 Piſonis obſ. ſelect. ſect. 4. cap. 7. obſ. 113. et 114. [c] l. c. tom. 2. ca 3. p. 39. [d] Liſter l. c caſ. 15. [e] Watſon's chemical eſſay vol. 3. p. 100. Cl. Home medical facts, part 3. chap. 3. Keil's medicina ſt tica, p. 19. [f] Treatiſe on the animal oeconomy, prop. 37.

. *Quantitate humorum aquoſorum inſueta in maſſa retenta.* Haec one modo comprehenſa agat neceſſe eſt.

a. *Ob perſpirationem obſtructam.* Haec per ſe hydropem vix quam movere poteſt, quoniam ita a natura comparatum eſt, una ſecretione imminuta, alia ſoleat pro rata ratione augeri. Ita ex exemplis, quae III. 1. A. *A.* enumerata ſunt, huic ſae parum idoneé fuerunt tributa. An caſus morbi a ſudane poplitum conſueta ſuppreſſa[a] oriens huc poteſt referri?

bb. *Ob ſecretionem urinae imminutam aut ſuppreſſam.* Urinam toto ſuppreſſam mors fere ſemper cito ſubſequitur. Igitur aciſſimi hydropis caſus hinc proficiſci poſſunt. Ea exempla, quibus urina ſecreta abſorbetur, et rurſus in cava corporis diſa ſtatu propemodum naturali effunditur[b], huc non referenda to. Nonnulli vero caſus, huc plane pertinentes, ab affectibus ium orti, a Monroio cel.[c] citantur. Qui I. 1. A. *A.* b. ee. ſ. ora poſiti fuerunt, ii hoc modo ex aliqua parte agant oportet. ac quoque forſitan a De Haën[d] memoratum referre debemus, i pudor ſuppreſſionem progeneravit.

B. *Quantitate partium craſſiorum diminuta.* Quantitas partium uoſarum eadem manens idem praeſtet neceſſe eſt. Potentius rſitan aget, quoniam ſtatus tenſionis, &c. hoc modo certius otinus afficietur.

a. *Partibus craſſioribus juſto parcius progeneratis.*

aa. *Alimento quantitate deficiente, dotibuſve vitiato.* Ratio, qua imores ex alimentis formentur, tenebris obſcuris adhuc involta jacet. Admodum vero probabile eſſe videtur, partes alienti magis aquoſas ſanguini magis aquoſas, et ſolidiores craſſies ſuppeditare. Si ita ſit, effectus hic poſiti, alimento parciore el corrupto, oriantur oportet. Sive haec cauſa omnino, ut iodo poſuimus, ſive aliter agat, certiſſimum eſt, eam ad morum excitandum ſaepe multum contuliſſe. Utrum vero hoc unuam necne praeſtet ſola, non parum ambigo. Caſus infra poſiti

[a] Acta phyſ. med. n. c. tom. 5. ob, 2. [b] Haller. elem. phyſiol. tom. p. 370. [c] l. c. p. 13. et 71. [d] l. c. tom. 2. cap. 2. § 3. p. 33.

ſiti ſunt[a], ubi magnos effectus edidit. Huc anaſarcam Am canam Sauvageſii referendam judico, quam Cullenus, noſolo rum facile princeps, ſub ſpecie exanthematica comprehen Gregorius cl. notat, plures aegrotantes, qui hydrope colluć ſunt, hyeme 1780-1, ubi temperies aëris frigidiſſima fuit, et m na annonae caritas, quam ullo alio tempore, in cubiculis nc comii Regii clinicis curae ſuae fuiſſe demandatos. Lindius c etiam ut cauſam frequentem memorat.

bb. *Aſſimilatione parum perfecta.* Haec idem faciat oportet..

aaa. *Propter affectus viſcerum chylopoeticorum.* Affectus hor organici ſupra, I. 1. A. *A.* b. ee. fuerunt conſiderati, et ea, q hoc modo praeſtent, breviter expoſita. Quantum ſingula v cera in cibo aſſimilando agant, non facile ſtatui poteſt; hoc v compertum habemus, ventriculum plurimum praeſtare. Ha ob cauſam, dyſpepſia, ut hydropis cauſa, ſaepe memorata f Gregorius cel. vero non ſine cauſa graviſſima notat, in prael tionibus ſuis, multos caſus, ubi corpus admodum extenuatum hinc proficiſcentes, ſine ullis hydropis ſignis, ſemet oſtende Nonnullis in exemplis, vita, uti videbatur, inopia alimenti, fuit tincta, nulla humoris accumulatione facta, quae nomen hydro merita eſt. Duo hujuſcemodi caſus in Recueil par Richar referuntur. Si edacitas, ut Laelio[d] placet, morbum unqua faciat, eam huc referri debere, frequente nimiaque diſtenſio atoniam ventriculi faciente, ponere poſſumus. An caſus a I ſone[e] comprehenſus huc referri poteſt ? Cum ſecretio bilis id nea ad cibum aſſimilandum omnino neceſſaria ſit, hydropem ictero ſaepe motum iri putares. Icterus quidem apud mult auctores cauſis morbi annumeratur; ſed in diverſis morbi hiſt riis, ubi eum offendi, utrum hydropem necne excitaverit, nc parum dubito. Caſus ad paginam infimam[f] videre eſt, ubi fo ſitan nonnihil praeſtitit.

I

[a] Phyſ. and lit. eſſays, Ed. vol. 2. p. 407. Liſter l. c caſ. 6. Monro l. p 19. [b] On hot climates. [c] l. c. tom. 2 p. 499. et 500. [d] Diſſ. inaug. Lug. Bat. edita. Conf. Annot. MS. Pringel. tom. 2. p. 41. et to 9. p. 325. [e] l. c. ſect 5. cap. 1. ob. 133. [f] Manget. B bliolh. med. pract. tom. 3. p. 908. Tulp. l. c. cap. 25. ob. 36. Van Swiete l. c. tom. 4. p. 221. Annot. MS. Pringel. tom. 4. p. 102. tom. 9. p. 324.

[I]n actis Wratiſlavienſibus [a], multa exempla citata ſunt, ubi [m]entum deletum pro cauſa morbi habitum fuit. Id vero ef[fec]tibus morbi potius accenſendum puto [b].

[b]bb. *Propter atoniam ſyſtematis vaſculoſi.* Rationem partium [cra]ſſiorum debitam a tono ſyſtematis vaſculoſi pendere, in primis [pro]babile eſſe exiſtimo, et rem ita ſeſe habere fere ſemper poſi[tu]m fuit [c]. Hoc e pallore ſuperficiei in exemplis hujuſmodi ap[pa]ret, et partium rubrarum glutiniſque defectus in profuſionibus [san]guinis fortuitis, et etiam in cadaveribus incidendis, notatus [es]t. Quinetiam ratio diminuta ad partes aquoſas, quae, ob ex[cre]tionem et ſecretionem parciores redditas, praeter conſuetudi[ne]m augentur, retinendas accommodatur. Hoc modo igitur, [qu]a ratione hydropem progignat, intelligere poſſumus. Hujus [ato]niae documentum clariſſimum in

[...]α *Chloroſi* habemus; quanquam rationem, qua affectus ſyſte[ma]tis uterini eam moveat, exponere non poſſumus. Cauſis ſem[pe]r annumerata fuit, et nonnihil oedematis ſemper in hoc morbo [ad]eſt; ſed nullum hydropis gravioris ab hac cauſa orti caſum of[fen]di, quamvis multi forſitan exiſtunt.

[...]β *Scorbutus* quoque huc referendus videtur. Utrum vero mor[bu]s a partibus craſſioribus per putredinem diſſolutis necne po[tiu]s oriatur, ambigo. Morbum nonnunquam facere videtur [d].

[b]b. *Partibus craſſioribus a reliqua maſſa nimia quantitate ſepara[tis]*. Cum hoc incidit, effectus conſimiles edat neceſſe eſt.

[a]aa. *Globulis rubris et glutine.*

[a]aaa. *In activa haemorrhagia.* Si nobiſcum conſideramus, par[te]m glutinis admodum largam, et globulos rubros univerſos, [cu]m exigua tantum partium aquoſarum portione, in vaſis majo[ri]bus contineri, dum quantitas partium aquoſarum maxima cum [gl]utinis portione minima vaſis minoribus continetur, non mani[fe]ſtum non eſſe poteſt, nimiam globulorum rubrorum et glutinis [in] haemorrhagiis quantitatem a reliqua maſſa disjungi oportere. Inſuper,

[a] Hiſtoria morb. Wratiſlav. cura Halleri, p. 206. [b] Morgagni l. c. [Ep]iſt. 38. § 36. [c] Cull. MS. lect. on the therapeutics, § inſpiſſants. [d] Sauvag. aſcites ſcorbuticus, auctoreſque ab eo citati.

Inſuper, vaſa ampliora ſubito depleta atoniam univerſam et quelas ſupra comprehenſas progenerent neceſſe eſt. Profuſi ſanguinis igitur e qualibet corporis parte hydropem faci Magnam exemplorum hujuſcemodi varietatem habemus [a].] drops a haemorrhagia uterina, ut Marquet [b] perhibet, ortus Unus hydropis caſus ab haemorrhagia inteſtinorum [c], et d ab abortu fuerunt profecti. Quouſque vero hae haemorrhag nullo hydrope excitato, interdum procedant, a multis auctor fuit notatum. Liſterus [e] poſuit, ortum hydropis rariorem, norrhagia et haemorrhoide ſubſtantibus, hinc poſſe exponi, q vaſa, licet nulla plenitudo ſyſtematis univerſa ſubſit, ob profu nem conſuetam et ſtructuram primariam, generationi ſangu ejuſdemque accumulationi plane accommodantur. Hoc fc tan, quatenus ad haemorrhoidem attinet, non omnino verum Exemplum menorrhagiae nuperum novi, quod per trienni fere manſerat, in quo profuſio ſanguinis copioſiſſima fuit, et complures menſes non ultra tres quatuorve dies intermiſit nullus tamen hydrops excitatus eſt.

bbb. *In paſſiva haemorrhagia.* Haec pro cauſa hydropis habita. Si ita ſit, hoc modo haud dubie egit.

α Abuſu ſanguinis detractionis. Hic morbum feciſſe creditu Multa vero abuſus hujuſmodi exempla habemus, ubi effectil fuit occurſum. Pomme [g] caſum mulieris annos 22 habentis r morat, quae, ob terrorem graviſſimum ei incuſſum, morbo c vulſivo fuit correpta, et cui, in vices trecentas ſpatio 26 m ſium, ſanguis fuit detractus. Nullus tamen hydrops in eam vaſit.

β Vulneribus.——Juvenis 22 annos natus curae meae co miſſus eſt, qui, ob vulnus capiti illatum, quantitatem ſang nis immenſam fere amiſit, et igitur admodum debilitatus

Infirm

[a] Monro l. c. p 10. Philoſ. Tranſact. No. 471 § 15. Liſter l. c. caſ. 4 8. [b] l. c. p. 102. vid. etiam Med. Tranſ. tom. 2. p. 243. [c] I ſons on the dropſy, ſect. 3. [d] De Haën l. c. tom. 3. p. 399. Hoffm l. c. enarr. morb. ob. 3. [e] l. c. caſ. 2. [f] Tiſſot ep. ad H l. c. p. 44. V. Swieten l. c. com. aph 106. Annot. MS. Pringel. tom. 4 173. [g] l. c. p. 40.

Infirmus in multos menſes manſit ; ſed ne unum quidem hydropis ſignum apparuit. Ex his modo poſitis igitur, non concludere non poſſum, haemorrhagiam per vulnera factam hydropem raro aut nunquam, praeterquam in iis qui aliquo morbo ante laboraverunt, excitaſſe.

bb. *Glutine ſolo*,

aaa. *In profluviis purulentis*. Experimenta Gaberi[a] pus e glutine vel lympha coagulabili potiſſimum conflatum eſſe, teſtari videntur. Fonticuli diuturni cauſis hydropis adnumerati fuerunt. Nullos vero caſus, qui rem ita ſeſe habere oſtendunt, vidi. Qui ab abſceſſibus I. 1. A. *A*. b. ee. fff. orti ſunt, ii forſitan aliqua ex parte hoc modo egerunt.

bbb. *In morbis quibuſdam*. Hoc etiamnum magis dubium eſt. Qui morbi hoc in loco mihi ob oculos obverſantur, ii omnes ſecretione muci, vel alicujus humoris ſimilis, adaucta ſtipantur. Nihil vero novimus, unde poſſit deduci, nimiam glutinis quantitatem in hiſce caſibus ſecerni. In cyſtirrhoea exemplum copioſiſſimi muci profluvii, quod in ullo fere morbo ſemet oſtendit, habemus. Hydrops tamen, quanquam aetatem provectiorem frequenter invadit, ea rarius excitatur. Igitur omnes morbi forſitan, hic enumerati, quatenus morbum nimio profluvio movent, ſub III. 1. A. *D*. vel III. 1. B. *A*. aptius conſiderati fuiſſent.

α *Catarrho*. Hic, ut cauſa, poſitus fuit. Caſus hujuſmodi in Liſtero[b] reperiundus eſt, ſed forſitan ad I. 1. A. *A*. a. bb. relegari debet.

β *Diarrhoea*. Caſus hujuſmodi in Orraeo[c] videri poteſt.

γ *Hypercatharſi*[d]. Me de exemplo anaſarcae funeſto, quod ab una ſalis Glauberiani doſi fuit profectum, certiorem fecit Gregorius clarus.

δ *Leucorrhoea*. Huc aptius forſitan refertur hic morbus. Aliquantum oedematis hunc provectiorem ſaepe comitatur ; ſed hy-

† F drops

[a] Miſcel. Taur. tom. 2. p 80. [b] l. c. caſ. 13. [c] De peſte, p. 223. n. [d] Nov. act. n. c. tom. 1. append. p. 149.

drops gravior inde raro proficiſci videtur. Caſus hoc genus a Forreſto[a] memoratur.

ε *Ptyaliſmo.* Quin hic protractior et copioſior morbum poſſit ciere, vix, me judice, poteſt dubitari[b].

2. *Debilitas loci propria,*

A. *A paralyſi ſyſtematis partem tantum infeſtante.* Quos effectus haec in omnia partis laborantis vaſa ſanguifera et abſorbentia edit, hi ab univerſis auctoribus pro cauſa morbi recipiuntur[c].

Hoc modo ſeriem cauſarum, quae vulgo fuerunt poſitae, hujus ſectionis morborum, qui tam frequenter accedunt, tantaque difficultate depelluntur, longiſſimam, ut potui, non ut volui percurri. Ex ea denique hoc concludendum puto, aliquem ſtatum ſingularem totius ſyſtematis, vel alicujus ejuſdem partis etiamnum ſupereſſe, qui attentionem medicorum et inveſtigationem hucuſque fugit, quique ad hoſce morbos procreandos neceſſarius eſt. Hoc ſubſtante, cauſae ſupra comprehenſae morbum excitare poſſunt; eodem abſente, effectibus earum aliquo modo occurritur.

> "Multa tegit ſacro involucro natura, neque ullis
> "Fas eſt ſcire quidem mortalibus omnia."

Hocce tentamen, quanquam jam longius eſſe videatur, ad finem ante perducere nequeo, quam viris quibuſdam generoſis, qui amicitiam ſinceram in memet demonſtrarunt, grates digniſſimas perſolvi. Imprimis urbanitas, qua me fuit proſecutus Cullenus magnus, ſingularis nunquam mihi e memoria excidet. Abſit, ut ſilentio viros celeberrimos Monroium et Hopaeum praeteream,

[a] Obſ. et cur. med. ob. 20. [b] Hoffman. l. c. theſ. path. § 24. Langlands de Anaſarca. [c] Hoff. ſup. cent. 1. obſ. 97. Vogel. de cog. et cur. morbis de aſcitide. Vogel. l. c. ap. Sandif. p. 476.

aeteream, qui non tantum vicem profeſſorum excellentium in
e valetudine commoda fruentem praeſtiterunt, ſed mihi fami-
eque paternae morbo gravi periculoſoque laborantibus, ea hu-
nitate et ſcientia vera, quae in his emineant, ſuccurrere pro
ili contenderunt. Quinetiam viro clariſſimo Gregorio, qui,
ous ita ſe habentibus, omnia amici et medici munia obierit,
antum debeam, nulla verba poſſunt enunciare. Diu floreat,
diu artem Hippocraticam in commodum ſaeculi praeſentis
rpolire et excolere pergat, aegrotantium ſpes et praeſidium,
edicorum decus et lumen. Denique, hoc in loco commemo-
ur oportet amicitia viri clari Doctoris Gilleſpie, intemerata et
bilis, qua me a tyrocinio inchoato uſque conſtanter fuit pro-
utus, progreſſui meo in medicina, quantum in ſeſe fuit, favens
conſulens.

F I N I S.

C O R R I G E N D U M.

Pro Ephemerid. de Curieux, *lege* Ephem. n. c. paſſim.